

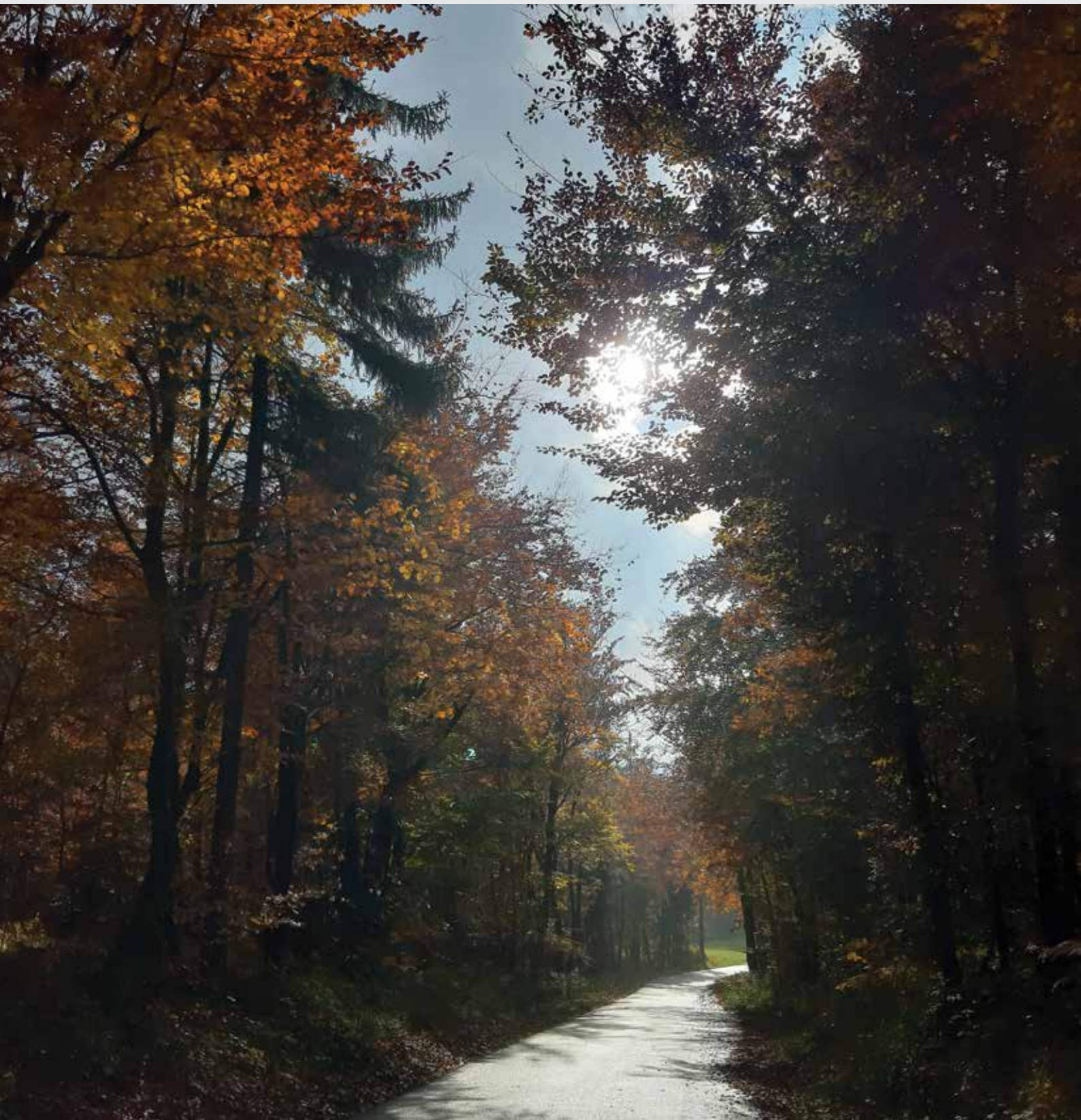
žarek dobrote

11/XIX
november
2021

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Srce, ki sprejema

4 ••• Teden Karitas: Srce, ki sprejema

STISKE SODOBNE DRUŽBE

4 ••• Prislunimo osamljenim

KARITAS 30+

6 ••• Zagovorništvo v materinskem domu

KARITAS MLADIH

6 ••• Miklavževi angelčki

NA OBISKU

7 ••• Tukaj je moje mesto

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

8 ••• Pomagajmo s srcem

9 ••• Tujec na poti, III. del

10 ••• Seminarji Karitas

11 ••• Mreženje različnih institucij lahko da učinkovit odgovor

CELJE

12 ••• Pomoč uporabnikom na domu

13 ••• Ujeli smo zadnje sončne dni

KOPER

13 ••• Srečanje sodelavcev Kraške dekanije karitas

14 ••• Ostajamo tu-kaj

LJUBLJANA

15 ••• Je čas dela in čas počitka

16 ••• Čas za pogovor in izmenjavo izkušenj

17 ••• Na človeka želimo gledati celostno

MARIBOR

18 ••• Obnova hiše

MURSKA SOBOTA

18 ••• Zmanjševanje energetske revščine

NOVO MESTO

19 ••• Poslušam – slišim te

20 ••• Teden otroka na Škofijski karitas Novo mesto

20 ••• Prenos znanja in dobrih poslovnih praks

22 ••• Spominjamo se: Pogled v leto 2008

23 ••• Nagradna križanka

• FOTO NASLOVNA STRAN Peter Tomažič in ZADNJA STRAN Zdenka Šfiligoi •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
ODGOVARJA: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas •
UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Marijana Plesničar
Jezeršek, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo Smodiš,
Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman •
LEKTORIRANJE: Alenka Mirkac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA
PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK:
Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poštnina plačana pri pošti
• ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne
predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote
omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in
humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

TEDEN KARITAS

22. – 28. 11. 2021

Geslo:

Srce, ki sprejema

24. 11. – Sveta maša za sodelavce Karitas ob 13.30,
predhodna prijava na 069 645 187.

24. 11. – 31. dobrodelni koncert Klic dobrote

DOBRODELNI
KONCERT
ZA DRUŽINE
V STISKI
**KLIC
DOBROTE**

ob 20h, neposredni prenos TV SLO I. program,
Radio Slovenija in Rado Ognjišče

28. 11. – Nedelja Karitas

*Nenehno naraščanje porabniških priložnosti
raztresa srce in preprečuje, da bi cenili vsako
stvar in vsak trenutek, medtem ko nam vedra
pozornost do vsake stvari, pa naj bo še tako
neznatna, odpira veliko več možnosti za
dojemanje in osebno uresničevanje.*

(papež Frančišek, iz okrožnice Hvaljen, moj Gospod)

tema meseca**SRCE, KI SPREJEMA**

msgr. Alojzij Cvikl

Papež Frančišek nam večkrat govori o solidarnosti, ki naj bo vidni izraz kristjanove osebnosti, njegovega srca, kot rečemo. Biti solidaren, imeti čuteče srce, to je naloga vsakega kristjana.

Doživljamo, kako se dosedanjim oblikam revščine pridružujejo vedno nove oblike. Zato moramo biti čuječi in predvsem moramo premagovati vsako brezbržnost. Revščina ima za posledico, da v človeku podre zaupanje v prihodnost, hkrati povzroči razočaranja, delitve ... Le srce, ki sprejema, ki je sočutno, je sposobno premagati vse te ovire in ponovno prinesiti mir in zaupanje v človekovo notranjost.

Podoba takega, odprtega in čutečega srca je Jezusovo prebodeno Srce. Njegovo Srce je odprto za vse in za vsakega posebej. Velikodušnost Božje ljubezni, se pravi Jezusovega Srca, ne bo nikdar prenehala! Jezusovo srce nam kaže, da ljubezen ni podvržena zakonitostim smrti, ampak nas vodi na pot vstajenja in življenja. Ljubezen raste s tem, da ljubi, saj je to njeno bistvo in njena narava.

Zato se tega, kaj pomeni prav sprejemati bližnjega, kristjani najlepše učimo od Jezusa, po njegovem svetem Srcu, ki je odprto za vse in vedno pripravljeno sprejeti vsakega izmed nas. Ob njegovem Srcu pa se ne učimo le pristne ljubezni, ampak tudi nežnosti, s katero se nam Jezus razodeva in prihaja med nas.

Ena od lastnosti ljubezni je, da se podarja in je vedno pripravljena sprejeti vsakega človeka v njegovi enkratnosti. Nikoli ne želi kogarkoli izkoristiti ali narediti drugega odvisnega zaradi izkazane ljubezni. Človek, ki ima odprto srce, je po drugi strani vedno hkrati človek, ki ima odprte roke in je darežljiv. Plačilo za to je notranje veselje in potrjenost v človekovi najgloblji notranjosti.

Ko govorimo o srcu, ki sprejema, pri tem ne mislimo zgolj na sprejemanje in razumevanje vseh vrst materialnih stisk, ampak tudi na različne socialne in duhovne stiske, kot so izključevanja, zlorabe, laži, prevare ...

Če želimo učinkovito pomagati, je bistveno, da znamo človeku najprej prisluhniti, z njim sočustvovati, se tudi z njim jokati in skupaj zdraviti rane. To je evangeljska pot. Papež Frančišek poudarja, da gre pri tem za ljubezen, ki je konkretna in ki ne išče povračila. Takšno ljubezen papež označi tudi kot »ljubezen, ki vključuje«, ker zajema celotnega človeka. V naravi ljubezni je, da odkriva celostni pogled na človeka, zato se človek, ko je deležen ljubezni, razvija celostno: na materialni, duhovni in intelektualni ravni.

Papež Frančišek poudari, da ni dovolj, če se naša ljubezen in solidarnost kažeta zgolj ob naravnih nesrečah, ampak mora to postati slog krščanskih skupnosti povsod in v vsakem času. Vedno je treba služiti celotnemu človeku. To je pristna in neskaljena ljubezen – karitas.

Srce, ki sprejema, tudi ne bo izgubilo poguma pred naraščajočim številom pomoči potrebnih in pred novimi oblikami revščine. Da pa je to mogoče, se mora srce kristjana znova in znova napajati z vero. Predvsem pa nas mora prevzeti resnica, da smo ljudje med seboj bratje in sestre, da smo vsi ena sama velika družina. Ko molimo za krepost vere, se prepuščamo delovanju Svetega Duha, ki je ustvarjalec novih idej in novih rešitev, najprimernejših za naš čas.

Obdobje, zaznamovano z epidemijo koronavirusa, je pokazalo, da naši sodelavci Karitas imajo ljubeče in čuteče srce, ki sprejema. To dokazuje dejstvo, da je Karitas v času zadnje krize okrepila svojo prisotnost in našla nove načine, da bi ljudem lajšala osamljenost, trpljenje in mnoge druge stiske.

Vesel sem, da vse to velja tudi za Mlado Karitas, ki se je aktivno vključila v vse to prizadevanje, da se je s sodelovanjem mladih pred javnostjo pokazala tudi mladostna svežina naše Karitas. Sodelovanja mladih se veselim tudi zato, ker po njih lažje najdemo pot do mladih, ki jih tudi pestijo raznolike stiske in so prav tako v marsičem potrebni pomoči.

Srce, ki sprejema, vedno in povsod deluje v dobro bližnjega. S tem bližnji vse bolj postaja del mene. V srcu, ki drugega sprejme, ni več indiferentnosti ali sebičnosti. Ko sprejemem drugega, Bog ne ostaja več osamljen, nekje globoko, samo v mojem srcu, ampak njegova ljubezen izstopa po meni in preko mene ter postaja otipljiva in vidna.

V video sporočilu ob Klicu dobrote nas je papež Frančišek spodbujal, naj stopimo skupaj »v harmoniji edinosti src, da bi potem lahko Klic dobrote obrodil bogate sadove«.

Drage sodelavke in sodelavci Karitas, pred nami sta Teden Karitas in letošnji Klic dobrote. Naj nam bo ta teden vsem v spodbudo, da bodo naša srca postajala vedno bolj sposobna sprejemati druge v odprtosti Svetemu Duhu! Božji Sveti Duh je tisti, ki nas vodi, navdihuje in nenehoma kaže pot, kako konkretno sprejeti drugega v njegovi enkratnosti in biti v oporo.

Če moje srce bližnjega sprejema, me hkrati tudi spodbuja, da se odpravim k njemu in iščem pot do njegovega srca. In potem, ko sem ga slišal in v srcu doumel njegove težave, pač nisem več daleč od spoznanja, na kak način mu bom mogel biti v oporo in pomoč. Papež Frančišek pravi: »... ko v najgloblji točki začutim, kje bližnji trpi, on pa čuti, da je kljub svojemu trpljenju, stiski, vendarle slišan in ni pozabljen.«

Pristno bratsko srečanje vedno vabi k sprejemanju drugega. Tu se začnejo koraki, ki morejo ljudem v stiski odpreti duhovne oči in jih navdušiti, da bodo pogumno, kot zrele osebnosti, vedno bolj stopali na pot dostojnega in človeka vrednega življenja.

TEDEN KARITAS

Mojca Kepic

4

Vodilo letošnjega Tedna Karitas bo geslo »Srce, ki sprejema!«, ki nas bo vabilo, da se naučimo resnično sprejeti vsakega človeka v njegovih potrebah. Brez tega, da opazimo človeka v stiski in mu pomagamo, smo težko njegovi zagovorniki.

Knjižica za Teden Karitas

Za lažjo izvedbo aktivnosti v Tednu Karitas pripravljamo posebno knjižico, ki jo boste lahko uporabili za oblikovanje svetih maš, za molitveno uro ali pripravo srečanj za različne skupine v župnijah, predvsem za predstavitev karitativnih dejavnosti mladim. Poleg tega bo v knjižici tudi gradivo za Svetovni dan ubogih, ki ga obeležujemo na 33. navadno nedeljo v cerkvenem letu, ki bo letos 14. novembra.

Maša za sodelavce in prostovoljce Karitas na Ponikvi: 24. 11. 2021

Ob 13.30 bo sveta maša, ki jo bo vodil predsednik Slovenske karitas msgr. Alojzij Cvikl.

Zaradi epidemije bo udeležba pri sv. maši možna za 500 oseb s PCT-pogojem. Prijave zbiramo na telefonski številki **069 645 187**.

Po sveti maši boste udeleženci prejeli malico (sendvič, piškoti), nato pa ste lepo povabljeni na javno generalno Klica dobrote, ki bo ob 16h.

Prenos svete maše bo na Exodus TV in TV Veseljak.

30. dobrodelni koncert Klic dobrote v Celju: 24. 11. 2021

Ob 20h bo dobrodelni koncert z neposrednim prenosom na 1. programu TV SLO, Radiu Slovenja in Radiu Ognjišče. Na letošnjem večernem koncertu bomo v dvorano na Golovcu lahko sprejeli največ 500 vnaprej prijavljenih oseb, ki izpolnjujejo pogoj PCT. Prijave zbiramo na **069 645 184**. Na dan koncerta bo od 19h pred dvorano Golovec možno testiranje.

stiske sodobne družbe

PRISLUHNI MO OSAMLJENIM

Kaja Ulčar in dr. Andreja Poljanec

Ljudje potrebujemo občutek varnosti

Ljudje stremimo k občutku varnosti v odnosih, v okolju in v svojem delovanju. Nevarnost novega virusa je v družbi povzročila precej negotovosti in družbo v precejšnji meri prežela. Veliko več ostajamo doma, fizični stiki in socialno življenje so za določen čas celo zastali, omejeni pa so še vedno ... Sunkovito se je povečal razvoj digitalizacije, pojavile so se tudi mnoge druge spremembe in s tem različne stiske (npr. način, kako prideš do zdravnika, PCT, omejeni obiski v določenih institucijah, veliko smrti ...). Zaradi vseh teh dejavnikov se je povečala pogostost simptomov stresa, tesnobe, depresije in osamljenosti.

Kaj se lahko naučimo iz tesnobe?

Ljudje okolje doživljamo zelo različno. Prav zato so različna in precej kompleksna tudi naša čustva ter odzivi nanje. Ko strah doživljamo prepogosto in se povečajo naše skrbi za prihodnost, ki jih ne zmoremo umiriti, ob tem pa se nam vsiljujejo misli, ki so prežete s strahovi, govorimo o tesnobi. Značilno je, da se ob vsem tem pojavijo telesne, čustvene in vedenjske spremembe, ki so podobne odzivu na stres, vendar izrazitejše in tudi vztrajnejše, od njih se težje pomirimo. Telesni znaki, povezani s tesnobo, ki jih lahko opazimo, so npr. pospešeno bitje srca, izrazitejše potenje, slabost v želodcu ali težave s prebavo, ki jih ne moremo pripisati zaužiti hrani, vrtoglavica, nespečnost, bolečine v prsnem košu, oteženo dihanje, težave s koncentracijo, izogibanje dejavnostim in krajem, ki vzbujajo strah ... Posameznik lahko v vsakdanjem življenju doživlja vznemirjenost, občutke ogroženosti, strahu in panike.

Vse to je naporno in od nas zahteva dodatno energijo. Vendar pa lahko ima negotovost, ki se je pojavila s koronavirusom, tudi koristen rezultat. Lahko nas namreč motivira, da smo aktivni na različnih področjih, in nas spodbudi, da ugotovimo, katere možnosti so na voljo, ter v svoje življenje vnesemo določene spremembe. Konstruktivno soočanje s situacijo, kot je npr. postavitve novih kratkoročnih ciljev, da si podarimo več časa za razmislek o sebi in svoji poti, o tem, kaj nam je pomembno, koga imamo radi, koga pogrešamo ..., več skupnega družinskega časa, usvajanje novih veščin ... Če tega ne zmoremo narediti oziroma

doseči sami, nam pri tem pripada pomoč. Tesnobo namreč lažje in veliko učinkoviteje predelujemo v varnih odnosih kakor pa sami.

Verjemimo, da nam v osamljenosti pripada pomoč

V obdobju koronavirusa se je dodatno pokazalo, da se je zlasti pri tistih, ki so bili izolirani, pojavilo več občutkov osamljenosti. Gre bolj za občutek posameznika, da ne pripada, da je s svojo stisko in skrbmi prepuščen samemu sebi, kot za dejstvo, da je res preveč sam. Ni smiselno, da bi se takih občutkov sramovali ali se zanje celo krivili, saj nam krivda pri premagovanju stiske prav nič ne pomaga, kvečjemu škodi. Osamljenost se lahko kaže kot razdražljivost, jeza, utrujenost, namerna fizična in čustvena odmaknjenost od ljudi, ali pa v obliki simptomov depresije ali tesnobe. Najpogostejša je pri starostnikih, saj imajo omejene fizične sposobnosti za družabno življenje, koronačas pa je to še dodatno omejil, predvsem pa jih je prestrašil glede smrti. Pogosta pa je tudi pri mladostnikih, saj je zanje ključno druženje z vrstniki in občutek, da so razumljeni. Slednje mladostnikom pogosto primanjkuje. Močno potrebujejo iskren čustveni stik.

Razlika med osamljenostjo in samoto

Osamljenost je subjektivno stanje. Ne gre za to, koliko ljudi ima na voljo posameznik, temveč gre za občutek povezanosti. Osamljenost se pojavi, ko je občutek povezanosti, ki ga potrebujemo z bližnjimi, večji od občutka povezanosti, ki ga že imamo. Samota pa je izkušnja, ko smo sami, in je lahko prijetna, osredotočena in utemeljena ter je pravzaprav zelo pomembna za ohranjanje našega duševnega zdravja. Kadar si dovolimo trenutke samote in pustimo, da se hrup okoli nas umiri, lahko razmislimo o sebi in svetu. Kasneje so naše interakcije z ljudmi lahko pozitivnejše in bolj avtentične. Pri tem lahko pomaga sprejemanje trenutne situacije, kar ne pomeni, da se v situacijo vdamo, ampak jo opazujemo in dopuščamo, da je takšna, kot je. Ko si priznamo, kako se resnično počutimo, ko uvidimo, kaj se z nami dogaja, odpremo prostor za izboljšanje.

Človeška bližina in čustveni stik delujeta zdravilno

Dokazano je, da predvsem čustveni stik, človeška bližina in pogovor o tesnobi ali doživljanju osamljenosti pripomorejo k razbremenitvi in kasneje spremembi doživljanja. Pomembno je, da se o stiskah pogovorimo z bližnjimi, včasih pa se je koristno obrniti na strokovno pomoč. Ta korak zahteva veliko poguma in

iskrenosti, a le aktiven pristop k stiski pripomore k razbremenitvi le-te. To je tudi priložnost, da drug ob drugem osebno rastemo. Zato smo v času koronakrize v Sloveniji vzpostavili kar nekaj prostovoljnih telefonov za pomoč v stiski, kjer vas z veseljem sprejmejo usposobljeni prostovoljci. Eden izmed njih je telefon **Prisluhnem ti (031 506 050)**, ki deluje vsak delavnik med 16. in 20. uro. Telefon deluje pod okriljem Univerze Sigmunda Freuda Dunaj, ki ima podružnico v Ljubljani. Čudovita priložnost tako za starejše osamljene kot tudi mlade prostovoljce pa je aktivnost **Povezani preko telefona** – pogovor, ki starejšim polepša dan (**prijava preko telefonske številke 069 928 187 ali spletnega obrazca www.karitas.si/vau/**), ki jo izvaja youngCaritas – Mlada Karitas, poteka pa v okviru projekta Vključeni.Aktivni.Uresničeni. Karitas tako povezuje starejše osebe in mlajše prostovoljce, da se pogovarjajo po telefonu in si s tem polepšajo, krajšajo čas.

Pomembno in dragoceno je, da vsak posameznik zmore poiskati duševno, fizično in duhovno ravnovesje. Blagodejno je, da se pri tem povežemo s svojimi bližnjimi, prijatelji in skupnostjo. Hkrati pa je pomembno, da ravnovesje vzpostavimo tudi med življenjem v sedanosti in zaupanjem v prihodnost. Ne vemo, kaj nam bo le-ta prinesla, vseeno pa imamo veliko sposobnost (za)upanja.

Kaja Ulčar, dipl. psihologinja, in dr. Andreja Poljanec, univ. dipl. psihologinja, zakonska in družinska terapevtka. Univerza Sigmunda Freuda, podružnica Ljubljana.

Projekt COVID-19 – VAU – Vključeni.Aktivni.Uresničeni. je financiran s strani Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada. Mnenja, izražena v besedilu, predstavljajo mnenja avtorja in ne predstavljajo uradnega stališča EU in Vlade RS.

karitas 30+

ZAGOVORNIŠTVO V MATERINSKEM DOMU

Tanja Žorž

Pri delu z ženskami, materami in otroki v materinskem domu se srečujemo z neskončno paleto življenjskih stisk, situacij, ki žensko pahnejo v brezizhoden položaj, ko se utaplja v vrtincu nezdravih odnosov, zlorab in pride do točke, ko je nujen in neizogiben poseg strokovnih služb v družino. Ženska se tako poleg lastne nemoči sreča tudi z občutki sramu in sama ne zmore konstruktivnega reševanja svoje stiske. Strokovne delavke, ki jim pomagamo pri reševanju vseh težav, svojo pomoč nudimo tudi skozi različne procese zagovorništva. V nadaljevanju bom to delo predstavila skozi anonimni primer stiske.

Mati z otrokom pride v socialnovarstveni program materinskega doma zaradi psihičnega, fizičnega in ekonomskega nasilja v družini. Že nekaj časa prihaja do psihičnega in fizičnega nasilja nad sinom s strani očeta, mati prizna tudi zanemarjanje otroka kot posledico lastne preobremenjenosti in nemoči zaradi nenehnih pritiskov s strani moža. Deček doživlja še vrstniško nasilje, predvsem v šoli, in obstaja sum na spolno zlorabo.

Zaradi dogodka – nasilja v družini nad sinom s strani očeta – sta se mati in sin s pomočjo Centra za socialno delo umaknila v krizni center za žrtve nasilja, od koder je potem sledilo urejanje namestitve v program materinskega doma. Na CSD so bili najprej odprti ukrepi za zaščito mladoletnega otroka zaradi neprimerne skrbi za otroka: prehrana, higiena, izpolnjevanje šolskih obveznosti, vzgoja, nasilje do mame s strani zakonskega partnerja in sum na spolno zlorabo s strani očeta. V zvezi s tem je CSD odprl javno pooblastilo: naloge za preprečevanje nasilja v družini za mamo in sina, in sicer pomoč pri zaščiti pred nasiljem s strani zakonskega partnerja oziroma očeta.

Ob namestitvi in vključitvi v program materinskega doma sledi poleg psihosocialne pomoči tudi pomoč pri organizaciji življenja v novem okolju, kot je način življenja v skupnosti z ostalimi ženskami in otroki, ter pravice in obveznosti v programu. V individualnem načrtu zastavimo cilje za aktivno reševanje novonastale situacije oziroma organizacijo pomoči materi in otroku v sodelovanju s centrom za socialno delo, šolo, delodajalcem (služba), zdravstveno službo (pediater, pedopsihiater) ...

V takem primeru CSD skliče multidisciplinarni tim, ki se ga udeleži tudi mama. Na timu različne službe predstavijo svoje ugotovitve in predloge. Tima se

udeleži tudi strokovna delavka materinskega doma, ki predstavi materino in otrokovo sodelovanje v programu ter materino prizadevanje in skrb za otrokove potrebe. Predstavi se materina močna področja, na katerih področjih sta delali in dosegli zastavljene cilje. Med drugim je pomembno tudi opolnomočenje matere v vlogi matere, prepoznavanje nasilja in odnos do zakonskega partnerja, podpora pri vzpostavitvi rutine in delovnih navad pri otroku, kot je omejevanje uporabe telefona in podobno.

To je eden od načinov in primerov, ko strokovna delavka materinskega doma zagovarja pravice in potrebe uporabnice in njenega otroka. V tej vlogi nastopi skoraj vedno v odnosu do ostalih strokovnih služb in pri iskanju pomoči pri nevladnih organizacijah, ko gre za urejanje materialne ali psihosocialne pomoči. Pri delu z uporabnico jo tudi spodbujamo, da zna sama prepoznati in artikulirati svoje potrebe in pravice, saj si jih bo tako tudi lažje pridobila in jih uveljavila.

Tanja Žorž je vodja materinskega doma Solkan in Šempeter, Zavod Karitas Samaritan

karitas mladih

MIKLAVŽEVI ANGELČKI

Zala Šeme

Miklavževi angelčki smo prostovoljci, ki pripravljamo, zavijamo in razvažamo darila za otroke iz socialno ogroženih družin. Hkrati pa je to tudi akcija Slovenske karitas v sklopu programa youngCaritas – Mlade Karitas, ki se letos že tretje leto zapored odvija od novembra do začetka decembra. Naš namen je pomagati staršem, ki si zaradi oteženih življenjskih razmer ne morejo privoščiti daril za otroke.

Prostovoljec oz. Miklavžev angelček lahko postane kdorkoli. Se nam boš pridružil tudi ti? Vse, kar potrebuješ, je veliko srce, malce ustvarjalnosti in nekaj dobrin. Saj veš – že majhno darilo lahko na otroški obraz nariše ogromen nasmeh.

MLADI se PREDSTAVIJO

Živjo, sem Rahela z Brezovice pri Ljubljani. Trenutno obiskujem drugi letnik študija kineziologije na Fakulteti za šport v Ljubljani. S Slovensko karitas sem povezana že precej dolgo, saj sem bila na Počitnicah Biserov najprej tri leta udeleženka, sedaj pa že pet let tudi animatorka. Pred kratkim sem imela možnost soustvarjati tudi dobrodelni koncert za kočo na Rakitni, kjer smo zbirali sredstva za obnovo le-te.

Prostovoljstvo: S prostovoljstvom sem začela že kot majhna punčka kot pionirka v prostovoljnem gasilskem društvu. V osmem razredu sem postala animatorka na domačem oratoriju Brezovica, kjer sem sedaj že dve leti tudi voditeljica. Zadnja tri leta kot animatorka sodelujem na oratoriju Cerklje na Gorenjskem, kjer sem spoznala veliko

7

novih prijateljev, in se tja zelo rada vračam.

Hobiji: Sem človek s tisoč in enim interesom in posledično z veliko hobiji. Veseli me gledališče, glasba, učim se petja, treniram triatlon, občasno kaj sešijem, rada hodim v hribe in na dolge sprehode ... Skratka, dan ima po mojem premalo ur.

Najljubša hrana: Lubenica ali pa tiramisu.

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Slovenija ima preveč lepih krajev, ampak če bi morala izbrati, verjetno Piran.

Najljubša pesem: Nimam najljubše pesmi. Moja izbira glasbe je čisto odvisna od počutja, od ruskega hardbassa pa do Mozarta, včasih pa tudi »zadensam« na Macareno ali pa sem melanholična ob Zgodbi o prijateljstvu skupine Čuki.

Najljubši kotichek, kjer se sprostiš: Ni pomembno, kje, le da je v družbi dobrih prijateljev.

Najljubša slovenska beseda: Sreča, ker je preprosta beseda, a hkrati je biti srečen neprecenljivo.

v sodelovanju z revijo

pripravlja dobrodelno akcijo

"MIKLAVŽEVI ANGELČKI"

Zbirali bomo darila za socialno ogrožene otroke, vključene v programe Karitas in jim z njimi polepšali praznične dni.

Lansko leto je sodelovalo 277 Miklavževih angelčkov.

Se nam boš letos pridružil tudi ti?

Prijave začnemo zbirati, 5. 11. 2021, preko obrazca na spetlni strani www.youngCaritas.si/angelcki

Hiter dostop do prijavnice in navodil za pripravo darila! :)

Ilustracija: Ana Razpotnik Donati

DOGAJA se

Akcija Pismo za lepši dan, ki smo jo prvič izvedli lani, se nadaljuje. Prostovoljce in ostalo širšo javnost vabimo, da prijavljenim starejšim oz. osamljenim osebam napišejo pismo in morda dodajo kakšno lepo risbo, čokolado ali kaj podobnega.

Prijave in več si preberite na www.youngCaritas.si.

na obisku

TUKAJ JE MOJE MESTO

Polona Miklič

»Enostavno sem začutila, da je tukaj moje mesto. Danes, po toliko letih, lahko rečem, da je bila to prava odločitev. Zadovoljna sem in dobro se počutim v tem kolektivu.«

Z našo prostovoljko Marijo Vrtačnik sva se spominjali njenih začetkov in dolgoletnega dela na Karitas.

Njeno prostovoljno delo na Karitas se je začelo septembra leta 1990, ko se je odzvala na oglas v Družini in se oglasila na Ciril-Methodovem trgu, kjer so bili takrat prostori Karitas. Zakaj se je odločila, da se pridruži Karitas? »Želela sem narediti nekaj dobrega in se vključiti v nov krog ljudi.« Takrat je bila še zaposlena, s prostovoljnim delom pa je nadaljevala tudi po upokojitvi.

8

Sprva je pomagala v tajništvu Slovenske karitas, ko pa je bila ustanovljena Škofijska karitas Ljubljana, ki je svoje prostore dobila na Poljanski cesti 2, se je na povabilo patra Marijana Šefa pridružila njeni prvi ekipi, v kateri so bili tudi Pavle Demšar, Mija Zajec, Metka Klevišar. Ves čas je pomagala tudi na Slovenski karitas, kjerkoli so pomoč pač potrebovali. Na tiste čase ima zelo lepe spomine. Spominja se entuziazma, s katerim so se lotevali akcij, ki so včasih potekale tudi do poznih večernih ur. Pa obiskov na povabilo avstrijske Karitas, ki je bila zelo naklonjena ustanovitvi Karitas v Sloveniji. Pri njih so se učili in spoznavali potek ter način dela.

Ko so na Škofijski karitas Ljubljana začeli kupovati hrano za prehranske pakete, je prevzela vodenje materialnega knjigovodstva. Osnove tega dela so ji bile blizu že iz službe in med številkami je doma. To delo pri nas opravlja še danes. Pa še vse kaj drugega. Ko potekajo naše akcije zbiranja pomoči, vedno lahko računamo nanjo. Če si v tiski s časom in je treba hitro spakirati za cel prtljažnik pošte ali pa prešteti in razposlati bone za nakup šolskih potrebščin, na pomoč pokličeš Marijo. Tako bo delo hitro in natančno opravljeno, pa še z dobro voljo za povrh. Mora pa biti vse pripravljeno, kajti ko Marija pride, je takoj akcija 😊.

Omeniti velja tudi njeno nekajletno aktivno sodelovanje v programu Slovenske karitas Pomoč žrtvam trgovine z ljudmi. V srcu so ji ostale mnoge tragične zgodbe žrtev, ki so jih spremljali. Skupina prostovoljcev, ki je sodelovala v programu, je bila zelo povezana. Udeleževali so se številnih izobraževanj, ki so bila namenjena pogovorom, izmenjavi izkušenj ter napotkom za nadaljnje delo. To obdobje ji je prineslo veliko novih spoznanj in poznanstev in ji je, kot sama pravi, ostalo v zelo lepem spominu.

In kdo je Marija, kadar ni na Karitas? Prekmurka, ki je v Ljubljano prišla zaradi službe in si tukaj ustvarila družino. Kljub temu da že dolga leta živi v Ljubljani, v srcu nosi rodno Prekmurje. Večkrat nam pripoveduje zgodbe iz otroških let. Rada se spominja tistih časov in jih deli z nami. V zadnjih letih sem in tja za nekaj dni »uide« na Dolenjsko, kjer si v družbi svojih najbližjih napolni baterije ter poskrbi za svoj vrt. To je njena strast in veselje. Tako kot rože in zdravilna zelišča. Pa seveda druženje z vnukinjo, o kateri pogosto pripoveduje z žarom v očeh.

Marija je mladostna gospa, polna energije, pozitivna, redko jo vidimo slabe volje. Včasih je sicer »čučmurasta«, kot sama pravi, a to je bolj izjemoma. Na Karitas je zamenjala že kar nekaj sodelavcev. Mislim pa, da ji je v srcu ostala najbolj zapisana skupina s Poljanske 6. Marinka, Srečko, Tilka in Marija so skupaj delali v prostorih našega računovodstva in bili kot družina, povezani v veselih in žalostnih trenutkih.

Zadnja leta sicer večkrat na glas razmišlja, da bi že bil čas, da delo prepusti mladim, vendar za nas ostaja nepogrešljiva. Ostaja mladostna in ves čas aktivna. Lahko bi rekli, da je naša »službena« mama. Tudi sama nam večkrat pravi kar »otroci moji«. Načelna, iskrena in direktna, za hece in sproščen klepet ob kavici (kadar se dela, se dela, potem pa pride čas za veselje in sprostitve, pravi), ohranja vedrino kljub preizkušnjam, ki jih je v življenju morala premagati.

Ljubezen je iznajdljiva

POMAGAJMO S SRCEM

Justina Colnar

Župnijska Karitas Sv. Križ - Podbočje in mladi, vključeni v Summerjob Slovenija, v skupni pomoči za sovaščana

V času, ko nas je koronavirus tako zaznamoval, karitativni delavci nismo prav nič počivali. Hrano smo prav tako delili, le da smo imeli drugačen pristop. Držali smo se pravila, da delimo posamično in brez osebne stika. Vse smo uspeli narediti, kot je prav, in sicer z obojestransko zaščito. Trem družinam smo med drugim pomagali tudi pri nakupu šolskih potrebščin.

V našem okolju je 25. in 26. junija delovala skupina mladih prostovoljcev, udeležencev poletnega projekta Summerjob Slovenija. Njihovo geslo je bilo: **»Roke imam, da pomagam.«** Mladi so pomagali našim župljanom, mi smo se pa pred tem angažirali in jim pomagali pri iskanju pomoči potrebnih družin. Skupaj z mladimi smo sodelovali pri aktivnem delu. Pridne roke udeležencev tabora so pomagale dvema družinama in dvema invalidoma. Hvaležni smo za to pomoč in dobro voljo.

Za invalida, ki hodi s pomočjo hoduljice, smo se zavzeli člani sodelavci Karitas Sv. Križ - Podbočje. Milan

Colner je bil pripravljen sprejeti velik izziv in ga tudi izpeljal, čeprav je iz predvideno malega projekta nastala kar velika akcija, ki smo jo poimenovali Pomagajmo s srcem za dostojno življenje gospoda A. K. Akcija je potekala od začetka maja, pa vse do oktobra 2021.

Maja smo gospoda obiskali na njegovem domu in se z njim pogovorili, da mu želimo urediti primeren bivalni prostor. Dobili smo njegovo dovoljenje za poseg v njegov dom in začeli z delom. Ker je zelo skromen, mu je kljub težkemu stanju uspelo prihraniti sredstva za strešnike. Začeli smo s pripravami in zbiranjem potrebnega materiala. Na precej stari hiši je bilo najprej treba zamenjati strešnike in izolirati podstrešje. Pri izolaciji in izgradnji temeljev bodoče kopalnice je sodelovala skupina Summerjoba.

Povprašali smo obrtnike in delodajalce v okolici, če bi bili pripravljeni pomagati pri izvedbi načrtanih del. Napisali smo prošnjo z obrazložitvijo situacije in jo razdelili. Odziv je bil res poln razumevanja. Prejeli smo materialna in denarna sredstva. Prav tako so se oglasili ljudje, ki so brezplačno delali, med drugimi tudi naše prostovoljno gasilsko društvo. Nalogo vodje del je prevzel Milan, ki je v organizacijo vložil res veliko truda. Bilo je ogromno majhnih del, ki so povezovala večje izvedbe.

Med drugim smo zamenjali štiri manjša okna in vrata, popolnoma obnovili sobo (manjkala je celo temeljna plošča). Do sedaj gospod v hiši ni imel toaletnih prostorov, zato smo mu dozidali malo kopalnico s straniščem. Zamenjali smo trhla lesena tla, ojačali konstrukcijo, obnovili električno napeljavo, uredili napeljavo vode in odtokove povezali s prekatno greznico.

Zelo veseli smo in hvaležni vsem dobrim ljudem, ki ste se odzvali na našo akcijo Pomagajmo s srcem.

Marsikaj bi lahko še naštel, pa bom povedala le to: nekemu, ki je invalid, smo s svojo prisotnostjo poplepšali dneve in mu uredili hišo, ki je postala dom, vreden dostojnega življenja.

Mar ni to dovolj zgovorno? Je.

Hvala še enkrat vsem za nesebično pomoč!

TUJEC NA POTI

papež Frančišek

Vir: Vsi smo bratje, okrožnica papeža Frančiška o bratstvu in družbenem prijateljstvu, Založba Družina

Nadaljevanje razmišljanja ob odlomku o usmiljenem Samarijanu (Lk 10,25-37)

Bližnji brez omejitev

Jezus je s to prilikom želel odgovoriti na vprašanje, kdo je moj bližnji. Beseda »bližnji« je v Jezusovem času običajno označevala tistega, ki je najbližje, bližnjega. Razumeli so, da je pomoč namenjena predvsem tistemu, ki spada v njihovo skupino, njihovo raso. Samarijan je bil za nekatere takratne Jude vreden zaničevanja, nečist. Zato ni sodil med bližnje, ki jim je treba pomagati. Jezus, ki je bil Jud, je to mnenje obrnil na glavo: ne pravi nam, naj se vprašamo, kdo so naši bližnji, temveč se moramo mi približati njim, postati njihovi bližnji.

Predlog je, naj se približamo človeku, potrebnemu pomoči, in ob tem ne preverjamo, ali spada v naš krog. V priliki je Samarijan postal bližnji ranjenemu Judu. Da bi se približal, je moral premagati vse kulturne in zgodovinske pregrade. Priliko pa je Jezus sklenil z zahtevo: »Pojdi in tudi ti delaj tako« (Lk 10,37). To pomeni, da tudi od nas zahteva, naj pustimo ob strani vse razlike in se približamo vsakemu človeku v stiski. Zatorej ne pravim več, da je treba pomagati »bližnjim«, temveč, naj se čutim poklicanega, da sam postanem bližnji drugim.

Jezus je izrecno poudaril zadrego, da je bil ranjeni Jud – prebivalec Judeje, oni, ki se mu je približal, pa Samarijan – prebivalec Samarije. Ta podrobnost je za premišljevanje o ljubezni, ki je odprta do vseh, zelo pomembna. Samarijani so živeli v pokrajini, ki so jo okužili poganski obredi. Zato so bili za Jude nečisti, odvrtni, nevarni. Neko staro judovsko besedilo, ki omenja zaničevanja vredne narode, se v resnici nanaša tudi na Samarijo. Zatrjuje nič manj kot to, da »sploh ni(so) narod« (Sir 50,25), in dodaja, da gre za nespačetno ljudstvo, »ki prebiva v Sihemu« (Sir 50,26).

To je razlaga, zakaj je Samarijanka, ko jo je Jezus prosil, naj mu da piti, vzneseno odgovorila: »Kako vendar ti, ki si Jud, prosiš mene, Samarijanko, naj ti dam piti?« (Jn 4,9) Tistim, ki so komaj čakali, da bi Jezusu vzeli veljavo, se je tu odprl manevrski prostor za

obsodbo: da je »obseden« in »Samaritan« (Jn 8,48). Zato je to blaženo srečanje med Samaritanom in Judom močan izziv, saj nasprotuje vsaki ideološki manipulaciji. Širi namreč naš krog in nas usposablja za univerzalno ljubezen. Pomaga nam, da se dvignemo nad vse predsodke, vse zgodovinske ali kulturne pregrade, vse bedne koristi.

Tujčev klic

Na koncu opozarjam, da v nekem drugem evangelijskem odlomku Jezus pravi: »Tujec sem bil in ste me sprejeli« (Mt 25,35). Tako je Jezus lahko govoril, ker je imel odprto srce, ki je sprejelo nase tragiko drugih. Sv. Pavel pa je spodbujal: »Veselite se s tistimi, ki se veselijo, in jokajte s tistimi, ki jočejo« (Rim 12,15). Ko se srce navzame takšne drže, se lahko ne glede na to, kje je rojen ali od kod prihaja, poistoveti z drugimi. Brez pomišljanja se prepusti okušanju tega, da so drugi »njegovo lastno meso« (prim. Iz 58,7).

Za kristjane imajo Jezusove besede še drugo razsežnost, presežno. Spodbujajo nas, da v vsakem zapuščenem ali odrinjenem bratu prepoznavamo Kristusa samega (prim. Mt 25,40.45). Vera je resnično močna spodbuda pri priznavanju drugega; kdor veruje, namreč spoznava, da Bog vsakega človeka ljubi z neskončno ljubeznijo. Po njej pa »mu naklanja neskončno čast«. K temu spada vera, da je Kristus prelil svojo kri za vse in vsakogar posebej. Zato nihče ne ostaja brez njegove vesoljne ljubezni. Če pa gremo k zadnjemu izviri, to je k notranjemu Božjemu življenju, se srečamo z občestvom treh Oseb, z izvirom in popolnim vzorcem vsakega skupnega življenja. Teologija se kar naprej bogati s premišljevanjem te globoke resnice.

Včasih me razžalosti dejstvo, da je Cerkev, čeprav je imela na voljo tovrstne spodbude, potrebovala toliko časa za odločno obsodbo suženjstva in drugih oblik nasilja. Ob današnjem razvoju duhovnosti in teologije ni več nobenega opravičila. Vendar se še vedno srečujemo s takimi, ki menijo, da jih njihova vera spodbuja ali vsaj opravičuje pri podpori različnih oblik ozkega in nasilnega nacionalizma, ksenofobičnega ravnanja, zaničevanja in celo trpinčenja drugačnih. Vera mora s humanizmom, ki navdihuje, ohraniti kritično zavest do teh nagnjenj, in če se začnejo krepiti, odločno posredovati. Zato je zelo pomembno, da v katehezo in pridigo kar najbolj neposredno in jasno vključimo družbeni čut o življenju, bratsko razsežnost duhovnosti, prepričanje o neodtujljivem dostojanstvu slehernega človeškega bitja in spodbudo, da je treba ljubiti in sprejemati vse ljudi.

SEMINARJI KARITAS

Helena Zevnik Rozman

V mesecu septembru in oktobru so na štirih lokacijah – v Vipavi, Stični, Celju in Veržeju – potekali že tradicionalni seminarji Karitas. Z geslom Tedna Karitas »Srce, ki sprejema« smo se krepili za sprejemanje ljudi v stiski. Skupaj se je seminarjev udeležilo preko 160 sodelavcev Karitas iz cele Slovenije.

Najprej nas je prek treh predavateljev nagovarjal papež Frančišek s svojo okrožnico Vsi bratje. V nadaljevanju nam je 14 gostov na štirih okroglih mizah spregovorilo o sprejemanju ljudi v stiski, drugačnosti, podiranju predsodkov, gradnji dialoga, dobrih praksah sodelovanja.

V tretjem delu seminarjev pa smo nam bili predstavljeni primeri dobre prakse tako v mreži Karitas kot tudi v drugih organizacijah, ki pomagajo ljudem v stiski. Ob koncu smo se v delavnici pogovorili o potrebah starejših in tem, kako jih prisluhniti.

Posamezne vsebine iz seminarjev bomo predstavili v naslednjih številkah. Pripravili bomo tudi komplet videoposnetkov najzanimivejših predavanj, ki si jih lahko posamezne župnijske Karitas skupaj ogledajo oz. prisluhnejo predavateljem. Če želite to gradivo, nam sporočite na info@karitas.si, in prejeli boste dostop do vsebin.

MREŽENJE RAZLIČNIH INSTITUCIJ LAHKO DA UČINKOVIT ODGOVOR

Odmevi po strokovni konferenci »Zdravljenje je končano, kaj pa sedaj?«

Vsebina konference: »Zdravljenje je končano, kaj pa zdaj?« Skupnosti MOST (16. 9. 2021 v Antonovem domu v Ljubljani) je prinesla različne odmeve. Gostujoča predavateljica sta bila raznolika, tako da je vsak lahko našel nekaj zase. Nekaterim je bilo bolj všeč sistematično predavanje dr. Zdenke Čebašek Travnik o družinskih skrivnostih, drugim pa dr. Zorana Zoričiča, ki nam je prikazal vpogled v hrvaško prakso in pristop k zdravljenju zasvojenosti.

Tudi udeleženci strokovne konference, ki so prišli iz večine sektorjev (nevladni, CSD, zdravstveni domovi, javni zavodi in socialne ustanove), so lahko izmenjali svoje poglede in mnenja. Pri tem smo zaznali, da se s problematiko zasvojenosti srečujejo praktično v vseh svojih okoljih – delovnih in bivanjskih. V prihodnje bo tako za uspešne pristope pri reševanju teh težav treba vedno bolj vključevati, povezovati ter iskati sinergijo različnih ljudi, znanj, področij in ustanov.

Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske Karitas

»Človek je celostno bitje in poleg medicinskega ter terapevtskega pristopa ob težavah, kot je npr. odvisnost, predvsem potrebuje empatijo in pozitivno spodbudo, da v čim večji meri prevzame odgovornost za svoje življenje in aktivno sodeluje. Pot rehabilitacije

ni kratka in je lahko zelo drugačna pri alkoholikih kot pri uživalcih trdih drog. Slednji prej razvijejo odvisnost, še ko so zelo mladi in nimajo osnovne opremljenosti za življenje. Imajo pa prednost v tem, da veliko lažje dobijo zaposlitev. Ker se alkoholizem razvija tudi 10 let, so zdravljeni alkoholiki praviloma starejši in bolj opremljeni za življenje. Težave imajo predvsem s pridobivanjem službe in stanovanja ter s preživljanjem

nasploh, saj ostanejo brez socialne mreže. Predvsem starejši pa imajo velikokrat zelo malo možnosti, da ponovno samostojno zaživijo, in potrebujejo vsaj minimalno dosmrtno spremljanje ali pa se znajdejo v brezdomstvu. Pristopi so različni, vsi pa vsaj v prvih letih potrebujejo skupnost, ki jim pomaga do samostojnosti.«

Nataša Sorko, predsednica društva Žarek upanja in strokovna vodja programov

»V aktualnem koronačasu je bila današnja izmenjava izkušenj, mnenj in dobrih praks v živo pravi privilegij. Predstavitev projekta Skupnosti MOST je dosegla tiste deležnike, za katere smo prepričani, da so bile

informacije zanje pomembne in koristne, saj je posameznikov iz ranljive skupine prebivalstva, ki bi se lahko vključevali v predstavljeni projekt, veliko ter bi jim vključitev lahko omogočila spremembe na osebni, čustveni in drugih ravneh njihovega življenja.«

dr. Zoran Zoričič (predavatelj)

»Problemi, povezani s pitjem, so multidisciplinarni, ker zasvojenost ne ustvarja problema zgolj pri posamezniku. Fizične, psihološke, sociološke in duhovne poškodbe se kažejo pri vseh članih družine pa tudi v njeni širši skupnosti. Težave se kažejo na ravni telesnih poškodb, kar pomeni, da se vključujejo zdravniki, pri psiholoških se vključujejo psihologi, socialni

pedagogi, na duhovnem področju lahko pomagajo duhovniki in posvečene osebe, na socialnem se vključujejo socialni delavci in politiki ... Gre za skupnostni, družbeni problem, kjer morajo biti vključene vse te strukture. To je mozaik pomoči, kjer niti ni kaskade, ko bi moral najprej dati pomoč eden, nato pa drugi, saj tukaj delamo na vplivu družbe na posameznika, a tudi obrnjeno, vpliva posameznika na družbo. Govorimo o sistemskem krožnem pristopu, kjer zgolj in samo mreženje različnih institucij lahko da učinkovit odgovor. Danes tak pristopa na žalost še vedno nimamo dovolj prisoten, zato menim, da moramo na tem delati, da je treba vse naštete strukture združevati in na ta način pomagati tako posamezniku kot njegovi družini in celotni družbi.«

dr. Mateja Markl (udeleženka, Agencija za varnost prometa – AVP)

»Predvsem se mi zdi zelo dobrodošlo povezovanje in sodelovanje različnih institucij, tako na ravni same podpore posamezniku ali grajenja čisto konkretnih

podpornih skupnosti kot seveda z oblikovanjem nekega širšega sistema. Na AVP se z vidikom škodljive in tvegane rabe alkohola srečujemo preko prometa kot dejavnika tveganja v prometnih nesrečah, s tistimi z najhujšimi posledicami, ki se seveda pogosto prepletajo in v veliki meri prekrivajo

tudi z vašimi uporabniki. Na drugi strani pa so tu rehabilitacijski programi za voznike, ki so vozili pod vplivom alkohola. Zanje je povratek v aktivno vlogo voznika in udeleženca v prometu eden izmed vidikov reintegracije v družbo. Nekateri od teh imajo seveda težje, globlje težave, pri nekaterih zaznavamo tudi sindrome odvisnosti, zato se mi zdi pomembno, da se tudi te vidike nekako vključi, da pridobivamo in pogledamo znanja z enega in drugega vidika.«

#Skupnosti MOST# sofinancira
Ministrstvo za javno upravo.

celje

POMOČ UPORABNIKOM NA DOMU

Metka Šumej

Delovne akcije Škofijske karitas Celje

V sklopu socialnega vključevanja posebej ranljivih skupin v prostovoljstvo je ena izmed aktivnosti izvajanja obsežnega programa tudi **pomoč uporabnikom na domu** (ob večjih stiskah). Pomoč je namenjena predvsem osebam, ki zaradi starosti, bolezni ali drugih težav ne zmorejo ustrezno poskrbeti za bivalne prostore ali okolico. Tu gre bodisi za pomoč pri čiščenju stanovanjskih prostorov ali za pomoč pri selitvah pohištva in opreme, tudi za pomoč pri urejanju in prenovi stanovanjskih prostorov ter pomoč pri urejanju okolice.

Našim uporabnikom, prosilcem, z opravljeno storitvijo izboljšamo kvaliteto življenja, prostovoljcem programa socialnega vključevanja pa tako omogočamo pomoč pri ohranjanju delovne aktivnosti, podpiramo krepitev njihove samopodobe, s pomočjo sočloveku se povrne tudi občutek koristnosti in hkrati se povečuje vključenost v socialno življenje.

Pri izvajanju te vrste pomoči sodelujemo s partnerskimi organizacijami, lokalnimi ustanovami in inštitucijami.

Konkreten primer iz prakse:

»Na CSD Celje se je obrnil gospod, ki ima težave v duševnem zdravju. Vidi stvari, ki bi jih bilo treba storiti, vendar sam tega ne zmore. Socialno delavko je vljudno prosil za pomoč pri obrezovanju žive meje, košnji trave in beljenju stanovanja. Gospod je izrazil, da želi pri delu pomagati in sodelovati pri aktivnostih. Navedel je tudi, da ima slabo socialno mrežo in finančno pomanjkanje.«

Skupaj s strokovno delavko CSD smo opravili hišni obisk pri prosilcu. Namen obiska je bil pogovor in natančna opredelitev izražene potrebe ter izdelava načrta izvedbe del.

Pri hišnem obisku je bilo ugotovljeno, da je gospod invalidsko upokojen zaradi psihičnih težav, vsakodnevno zaužije veliko različnih tablet in enkrat mesečno prejme zdravilo za stabilnost psihičnega stanja.

Stanuje v stanovanju hiše, katere lastnica je sestra. Prosil

je, če bi mu lahko porezali živo mejo in pokosili travo ter prepleskali njegovo sobo. Gospod je pojasnil, da bi to postoril sam, vendar se mu zaradi zdravil vrtni in ne more stati na lestvi, bo pa pri vseh opravilih sodeloval oz. pomagal po svojih najboljših močeh.

Delovna akcija je bila izvedena in opravljena z dvema prostovoljcem programa socialnega vključevanja, Darkom in Damijanom, ter mentorjem in vodjem delovnih akcij Škofijske Karitas Celje, Damjanom Žveplanom.

Udeleženci akcije so bili ustrezno opremljeni z orodjem in pripomočki, zaščitno varovalno opremo in znanjem, predvsem pa veseljem do dela. Kot je bilo dogovorjeno, so obrezali živo mejo in pokosili travo ter poskrbeli za spravilo in odvoz zelenega obreza.

Za pleskanje sobe bo določen drug termin. Po zaključenem delu so bili z izvedbo akcije zadovoljni vsi, tako uporabnik kot prostovoljca z mentorjem.

S takimi akcijami izvršujemo svoje primarno poslanstvo – pomoč ljudem v stiski in zagovorništvo človeka ter njegovega dostojanstva. Na Škofijski karitas Celje imamo odprta vrata za sodelovanje, saj se zavedamo, da lahko z mrežnim povezovanjem, izmenjavo mnenj in izkušenj ter usklajenim pristopom bolj celovito in učinkovito pomagamo človeku v stiski.

UJELI SMO ZADNJE SONČNE DNI

Konec septembra smo se s starejšimi iz celjske škofije odpravili v Portorož, loviti še zadnje sončne dni. In res smo jih ujeli. Vsak dan smo še čofotali v morju. Eni bolj, drugi manj pogumno. Pri tem smo se tudi do solz nasmejali.

Jutra smo začeli s sveto mašo, obilnim zajtrkom, potem pa smo se vsak dan podali doživetjem nasproti. Od sprehoda po Portorožu, obiska cerkve Device Marije Roženske, kjer smo zmolili in zapeli, uživanja ob kavici in sladoledu ob plaži, izleta z ladjico Solinarko, s katero smo zapluli do Sečoveljskih solin,

kjer smo si ogledali solna polja ter se seznanili s pridobivanjem soli, do obiska programa Vrtnica v Truškah, uživanja v razgledu z Marezig. Bilo je veliko pogovorov, smejanja, solz sreče in veselja. Zadnji večer smo si popestrili s prepevanjem narodnih pesmi. Počitnice za dušo in telo.

Helena Golob

Ekipa, ki je tokrat spremljala starejše, je bila zelo raznolika in zanimiva. Najmlajši član Robi je še dijak in je v kuhinji pomagal naši kuharici Ani. Naš nepogrešljivi Luka, deček za vse, se je izkazal pri pomoči v pomivalnici, pri pripravi miz za vse obroke in nabavi hrane. Viki je skrbela za čistočo in pripravo miz. Pomivalnico je tokrat vodil Zoran, ki me je med drugim naučil, kako se pravilno zloga pribor v pomivalni stroj ☺. Izvrstno se je izkazal tudi pri spremljanju starejših v morje. Naša vodja Helena je vsakega posameznika sprejela in držala roko nad celotnim vodenjem skozi cel teden. Njen mož Marko je skrbel za nabavo, prevoze na različne lokacije in zabavo vseh zbranih, gospe so ga preprosto oboževale. Zelo veseli smo bili duhovnika Nika, ki je vsak dan daroval sveto mašo in bil na razpolago za pogovore ter nas spremljal na vsakem koraku. In še moja malenkost Vera, ki sem veliko opazovala, pomagala pri vsem kaj malega, se veliko novega naučila in z veseljem poslušala različne pripovedi starejših.

Vera Horjak Kravos

koper

SREČANJE SODELAVCEV KRAŠKE DEKANIJSKE KARITAS

Bogdana Žemva Furlan

Čas hitro teče, še posebej nam starejšim. Tako je hitro minilo leto od našega zadnjega srečanja v Pliškoviči. Z upanjem, da srečanje bo, da bo epidemija minila oziroma se bo število obolelih zmanjšalo in ne bo večjih omejitev, smo se na zadnji seji pred pletjem dogovorili, da se 4. septembra dobimo v majhni vasi Hruševica pri Štanjelu. Za ta kraj nas je navdušil sodelavec, ki nam je povedal, da so vaščani s pomočjo prostovoljnih prispevkov, sredstev Občine Komen, donacij in veliko prostovoljnega dela ter nasveti Zavoda za kulturno dediščino Nova Gorica obnovili staro cerkvico in je zasijala v vsej svoji preprosti lepoti. Zaradi preprečevanja širjenja okužb smo se odločili tudi za malico iz nahrbtnika.

Na prvo soboto v septembru ob 14.45 se nas je pred cerkvijo v Hruševici zbralo 15 sodelavk in sodelavcev Kraške dekanijske Karitas. Sveto mašo za vse sodelavce Karitas je ob somaševanju dekana in nav-

zočnosti diakona daroval domači župnik.

Po maši nam je predstavnik ŽK Štanjel g. Valter Ščuka opisal potek obnove in znamenitosti obnovljene cerkve, ki je posvečena sv. Jožefu. Na sredi glavnega oltarja iz marmorja je slika sv. Jožefa na smrtni postelji, ob katerem stojita Jezus in Marija. Na levi

strani oltarja visi slika svetega Marka z levom, ki pa je še potrebna obnove. Stranski oltar je posvečen Lurški Mariji, stranski steni krasijo slike križevega pota.

Iz Hruševice smo se odpeljali v Štanjel, kjer smo parkirali na začetku vasi in se peš odpravili na grad. Ob vodenju in razlagi g. Valterja smo si ogledali grad Štanjel in znameniti Ferrarijev vrt ter nato še cerkev. Cerkev je posvečena sv. Danijelu, čudovit stranski oltar pa Rožnovenski Mariji. Letos je cerkev dobila nov daritveni oltar iz belega marmorja in ambon, v katerega so vzdali relikvije treh oglejskih mučencev Kancija, Kancijana in Kancijanile.

Po končanem ogledu smo se ustavili ob cerkvi, poklepetali, se okrepčali in odžejali. Poslovili smo se z mislijo, da smo, čeprav tega nismo zavestno načrtovali, v letu sv. Jožefa za naše srečanje izbrali prav cerkev, posvečeno njemu, ki je tudi nam sodelavcem Karitas dober zgled.

OSTAJAMO TU-KAJ

Lucija Božič

Od leta 2010 obeležujemo 10. oktober kot svetovni dan brezdomstva. Ta dan je posvečen tistim, ki jim ulica predstavlja dom. Letošnje geslo je »Ostajamo tu-kaj«.

Po podatkih društva Brezdomni – do ključa, v katero so združene organizacije, ki delajo z brezdomci, je v Sloveniji več kot 3000 brezdomcev, in le za manjši del le-teh je prostora v zavetiščih za brezdomce. Škofijska karitas Koper izvaja dva programa za brezdomce: Dnevni center za brezdomce v Bertokih in zavetišče za brezdomce Hiša Malorca Ajdovščina.

Evropska klasifikacija brezdomcev loči štiri skupine brezdomcev:

- osebe brez strehe nad glavo
- osebe brez stanovanja
- osebe, ki prebivajo v negotovem stanovanju oz. prebivališču (osebe v postopku deložacije, najemniki brez najemne pogodbe, osebe v kratkotrajnih zasilnih nastanitvah)
- osebe, ki prebivajo v neprimernem bivališču

Prvi dve skupini predstavljata vidno brezdomstvo, drugi dve pa skrito brezdomstvo.

Problem brezdomstva raste po vsem svetu, saj se srečujemo z migrantsko krizo, v Evropi še posebej.

Veliko brezdomcev ima tudi dodatne probleme, kot na primer fizične, psihične težave ali različne vrste odvisnosti, kar precej otežuje reševanje njihovih situacij.

Obstaja več različnih oblik pomoči brezdomnim osebam.

Zavetišče za brezdomce Hiša Malorca Ajdovščina nudi stanovalcem štiriindvajseturno nastanitev in dnevni center. Uporabnikom nudimo topel obrok, možnost samostojne priprave toplega napitka ali enostavnega obroka, oblačila, obutev, možnost britja, tuširanja, pranja oblačil. Strokovna delavka in sodelavka sva vsak dan na voljo za pogovor in pomoč pri urejanju statusno-administrativnih zadev, iskanju zaposlitve, stanovanja.

Marsikdo brezdomce obsoja, zakaj ne grejo delat, pri tem pa ne pomisli, da si življenja pod milim nebom niso izbrali sami, ampak so jih v to pahnila težave, predvsem pa krute osebne okoliščine.

Težava brezdomcev je, da večinoma nimajo družine ali pa z njo nimajo stikov, njihovi prijatelji so odvisniki ali drugi brezdomci, ki jim težko pomagajo pri urejanju težav.

Zgodba enega od stanovalcev Hiše Malorca: »V Malorci sem od leta 2019. Imel sem težave z alkoholom in sem zaradi tega moral zapustiti dom. V hiši se počutim sigurnega, saj ni konfliktov, kot sem jih imel doma z očetom. Zamotim se z različnimi delavicami, kuhanjem obrokov. Naučil sem se pospravljati stvari za sabo in vzdrževati čistočo, doma je vse to počela mati. Iščem si zaposlitev, da si privarčujem nekaj denarja in najdem stanovanje, se osamosvojim in zapustim program. Zaposleni v programu so mi v oporo, pomagajo mi pri pisanju prošenj za zaposlitev. V Hiši Malorca imam streho nad glavo, lahko vzdržujem osebno higieno, ki je na ulici katastrofalna.«

Dnevi in noči postajajo vedno hladnejši. Zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa je situacija brezdomcev še težja, saj ne morejo v trgovinske centre, knjižnice, kamor so se po navadi zatekli in se vsaj malo ogreli.

Da bi javnost osveščali o problematiki brezdomstva, se naš program večkrat predstavlja na stojnici, imamo svojo spletno stran, pa tudi na Facebooku objavljamo fotografije dejavnosti, ki jih izvajamo v naši hiši.

Ljubljana

JE ČAS DELA IN ČAS POČITKA

Marija Globokar

Duhovni vikend sodelavcev župnijske karitas Štepanja vas v Kančevcih

Pred letom in pol se je naše življenje obrnilo na obrate, ki jih nismo bili navajeni – ki jih sploh nismo poznali. Pozna se v naših odnosih, poznalo se je pri delu na Karitas. Zato je bilo naše veselje toliko večje, ko je voditeljem naše Karitas uspelo v septembru pripraviti program za duhovni vikend v Domu duhovnosti v Kančevcih, seveda z upoštevanjem priporočil NIJZ-ja (pogoja PCT). Kančevci pomenijo za nas prijazno sprejetost, in ko smo notranje pripravljeni, pot do Boga, do sebe in do ljudi.

V petek zvečer smo imeli najprej sestanek, kjer smo pogledali na minulo delo in pripravili program za naprej.

Z br. Matejem, ki nas je duhovno spremljal, smo oba večera zaključili z večericami, dan pa začeli s hvalnicami. Tema, ki jo je br. Matej izbral za srečanja in premišljevanja, je bila vzeta iz papeževe okrožnice Bog je ljubezen. Pri našem delu je zelo pomembno, da se zavedamo, da ljudi, ki prihajajo po pomoč, lahko ljubimo in smo do njih sočutni le z Božjo pomočjo. Ne moremo ukazovati, kako naj živijo drugi, ampak moramo mi živeti tako, da bodo ljudje vero in lepoto življenja spoznali po nas. Kakšno poslanstvo in kakšna naloga! Drugi večer je bilo izhodišče za premišljevanje in osebno molitev Prvo Janezovo pismo (1 Jn 4,7-21, Bog je ljubezen). Kaj nam pomeni ljubiti, smo izrazili v osebni molitvi. Odgovor vsakega od nas odmeva v naših medsebojnih odnosih, odmeva v odnosu do ljudi, s katerimi se srečujemo pri Karitas.

Zaradi obveznosti v župniji v Ljubljani nas je br. Matej v soboto pozno zvečer zapustil. V nedeljo je bil z nami br. Jaro, ki je za premišljevanje pripravil misli iz papeževe okrožnice Vsi smo bratje, in sicer 6. poglavje z naslovom Dialog in družbeno prijateljstvo. Poglavje je zelo bogato in prav tako pomembno pri našem delu. Naj napišem le nekaj misli, ki jih je podal br. Jaro:

- Za to, da bi se srečali in si vzajemno pomagali, potrebujemo dialog. Krhkost in šibkost je sestavni del dialoga.
- Zakramenti so zdravilo za grešnike, ne nagrada za popolne.
- Od vsakogar se lahko kaj naučimo. Nihče ni odveč. To zajema tudi obrobje.
- DrugEGA vidim kot priložnost, ne kot grožnjo.
- Resnica brez ljubezni ni resnica.

Še bi poslušali in se pogovarjali, a bila je nedelja in odšli smo v župnijsko cerkev sv. Benedikta, kjer smo bili z župljani pri sv. maši, ki jo je daroval br. Jaro.

Že zgoraj sem omenila, da je zdaj drugačen čas; tudi naše duhovne vaje so bile tokrat malo drugačne. Opisala sem, kako je bilo, ko smo bili v domu – a soboto smo večino časa preživeli zunaj – kot romarji. Še nekaj besed o tem:

Zarja sobotnega jutra je obetala lep dan. Miro, ki je pripravil bogat program za naše »romanje«, je najbrž slutil, da bo tako.

Zapeljali smo se do župnijske cerkve v Lendavi, kjer je br. Matej daroval sv. mašo. Sedanjo župnijsko cerkev sv. Katarine v Lendavi je dal zgraditi grof Esterhazy v 18. stoletju.

V mogočnem glavnem oltarju je slika sv. Katarine Aleksandrijske, poleg nje so v oltarju še štirje kipi cerkvenih očetov: sv. Avguštin, sv. Gregor Veliki, sv. Ambrož in sv. Hieronim. Na trgu pred cerkvijo so trije kipi: sv. Florjan, zavetnik mesta Lendave, sv. Štefan, prvi madžarski kralj, in bl. Anton Martin Slomšek.

Župnija je bila pod zagrebško škofijo do 18. stoletja, ko je oblast prešla na sombotelsko škofijo. Od

Romarji ŽK z br. Matejem Štravsom v cerkvi sv. Katarine Aleksandrijske -Sinajske, pred njenim oltarjem v Lendavi.
Fotografija: M. M.

leta 2005 pa spada pod novoustanovljeno murskosoboško škofijo.

Lendava. Kraj s cerkvijo se prvič omenja v 9. stoletju, potem v 12. stoletju, ko je naselje s pripadajočimi posestmi kupila družina Banffyjev. Lendava je drugo največje mesto v Prekmurju in najvzhodnejše mesto v Sloveniji. Prebivalstvo je mešano, napisi, šolstvo in javne službe so dvojezični.

Miro nam je že v Kančevcih precej povedal o Judih v Prekmurju, ki so odigrali pomembno gospodarsko in kulturno vlogo. Sinagoga v Lendavi je poleg sinagoge v Mariboru edina preostala v Sloveniji in deluje kot razstavni in prireditveni prostor.

Iz Lendave smo se odpeljali do naselja Lendavske gorice, kjer stoji *cerkev oz. kapela Svete Trojice*. Ne koč je za zaščito Lendave na mestu današnje kapele stala vojaška utrdba. Turki je v 16. in 17. stoletju niso mogli zavzeti zaradi skrbno izbrane lege; iz hvaležnosti so domačini na tem mestu postavili kapelo-cerkev. V cerkvi je krsta s posmrtnimi ostanki poveljnika Mihaela Hadika – naravno mumificirano truplo.

Pot smo nadaljevali do *Vinariuma*, imenovanega tudi *panonski svetilnik*, ki je najvišji razgledni stolp v Sloveniji. Nahaja se sredi Lendavskih goric in je visok 53,5 m. Krasen razgled, kakršnega smo imeli v soboto, sega v štiri države: Slovenijo, Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško.

Po obilnem in dobrem kosilu smo nadaljevali pot do prijaznih prijateljev Mira in Maričke. Ogledali smo si domači muzej sodarstva in poslušali, kako izdelujejo sode iz hrasta in akacije, ki jih izvažajo tudi v tujino.

Naslednji postanek je bil pri Bukovniškem jezeru, kapeli sv. Vida in pri Vidovem izviru.

Bukovniško jezero je akumulacijsko jezero, ki leži južno od naselja Bukovnica na jugovzhodu Goriškega pri kraju Dobrovnik. Nastalo je kot protipoplavni ukrep z regulacijo ob reki Ledavi in njenih pritokih. Njegova površina je približno 7 ha.

Kapela sv. Vida stoji na jasi sredi gozda v bližini Bukovniškega jezera. V kapelici je nad oltarjem kip sv. Vida, na njegovi levi kip Srca Jezusovega in na desni kip Srca Marjinega.

V bližini kapele je *Vidov izvir* zdravilne vode; sv. Vid je priprošnjik za boljši vid in zdravljenje bolezni oči.

Bogu hvala za našo Slovenijo, hvala, da smo ta sobotni dan videli še en del, ki nam je bil manj znan.

V nedeljo smo se po kosilu poslovili od bratov v Kančevcih, hvaležni za srečanja, za misli in besede, ki so se nas dotaknile, hvaležni za naša medsebojna srečanja, ki gradijo in spreminjajo vsakega od nas.

ČAS ZA POGOVOR IN IZMENJAVO IZKUŠENJ

Alenka Petek

Od 13. do 17. 9. je Portorožu letovala druga skupina starejših iz Škofijske karitas Ljubljana. Prijetna družina udeleženk in enega udeleženca se je zbrala v ponedeljek na kosilu. Za vse udeležence smo pripravili zanimiv in pester program, tako da smo vsi skupaj zelo uživali.

Ta teden je bil poln aktivnosti. Peš smo se podali na ogled okolice, z avtobusom obiskali Piran. Sprehodili smo se po ozkih mestnih ulicah, kjer so nam hiše nudile senco v toplem dopoldnevu. Obiskali smo minoritski samostan s cerkvijo sv. Frančiška. Skrita med hišami starega Pirana ponujata obiskovalcu bogato zgodovino in pokažeta umetniška dela, pri katerih nam zastane dih. Križni hodnik predstavlja eno najbolj akustičnih prizorišč v Sloveniji. Imajo tudi samostansko galerijo, kjer so na ogled platna beneških slikarjev. Po sv. maši, ki jo je daroval Marko Čizman, smo pot nadaljevali do piranske cerkve. Od tam se razprostira čudovit pogled na mesto, z obzidja pa nam je pogled segel vse tja do Italije in Hrvaške.

Senčne ulice so vabile, da se sprehodimo po njih in si v nekaterih cerkvicah v Piranu ogledamo slike bosanskega umetnika Safeta Zeca. Njegova dela govorijo o nesmislu vojne ter žalostnih usodah današnjih

beguncev in migrantov, ki se v nemogočih okoliščinah podajajo na pot proti obljubljeni Evropi. Slike so velike, nazorne in ganljive. Ne pustijo nas ravnodušnih, saj je v njih prikazana aktualna tematika človeških grozodejstev, ki se dogajajo po vsem svetu, tudi v naši neposredni bližini.

Izlet z ladjico nas je odpeljal do Izole. Po poti smo občudovali in si ogledali slovensko obalo. Sprehodili smo se po

Izoli, si ogledali mesto in cerkev. Najpogumnejši so se povzpeli na zvonik in uživali ob panoramskem pogledu na Izolo.

Čez tunel in soline smo odšli tudi do strunjanske cerkve in strunjanskega križa. Tam smo si ogledali cerkev Marijinega prikazanja in slike, ki prikazujejo Marijino življenje od rojstva do smrti.

Letos nam je korona preprečila obisk bazenov, se pa lahko pohvalimo, da je bilo vreme in morje še dovolj toplo, da smo lahko nekaj dni uživali v plavanju v morju.

Da smo se že navsezgodaj pripravili v pogon, je poskrbela jutranja telovadba, s katero smo se razgibali in pripravili telo za vsakodnevne fizične aktivnosti.

Delavnice smo pustili za zadnja dva dni, ko smo imeli slabše vreme z dežjem. Prve dni pa smo uživali na izletih in pohodih. Zadnji dan smo tudi poskušali odkriti skritega prijatelja, ki nas je cel teden razveseljeval z lepimi pozitivnimi sporočili.

Naši dnevi so bili zelo pestri, vzdušje je bilo lepo, čutiti je bilo veliko pozitivne energije. Vsi smo se trudili za dobremu počutju vseh. Veliko je bilo pogovora ter izmenjav izkušenj in dobrih praks.

NA ČLOVEKA ŽELIMO GLEDATI CELOSTNO

Vida Zdešar

Praznovanje 30-letnice delovanja Župnijske karitas Brezovica

Ljudje potrebujejo predvsem vaše roke, da jim služijo, in vaša srca, da jih ljubijo. (sv. Mati Terezija)

V letošnjem letu obeležujemo 30 let delovanja Župnijske karitas Brezovica, ki je bila ustanovljena 7. 10. 1991. S pomočjo Škofijske karitas Ljubljana je bil ustanovitelj g. župnik Janez Oberstar. Od takratnih ustanovnih članov sta dve naši požrtvovalni članici še aktivni, ostali pa so delo predali mlajšim ali pa odšli v večnost z lepo popotnico dobrotelnosti.

Med nami se vedno najdejo ljudje, ki zaradi različnih vzrokov občasno nimajo najnujnejšega za preživetje. Ker se financiramo iz vsakoletnih razpisov Občine Brezovica, darov dobrotnikov in darovanega odstotka dohodnine, in sredstev ni veliko, je potrebno, da pomoč razdelimo čim bolj pravično. S temi viri in svojo požrtvovalnostjo pomagamo družinam in posameznikom s paketi hrane, zbranimi oblačili in denarno pomočjo pri plačilu položnic za življenjsko eksistenco. Pomagamo pa tudi pri letovanju otrok, nakupu šolskih potrebščin, nakupu goriva za zimo ...

Naše delo obsega še organizacijo raznih delavnic za otroke in srečanje za starejše in bolne župljane enkrat letno, ko jim pripravimo prijetno druženje. Starejše obiščemo tudi ob večjih praznikih, kot sta božič in velika noč, in jih obdarimo.

Na človeka želimo in moramo gledati celostno, brez zadržkov, z veliko mero sočustvovanja. Sprejeti ga moramo kot sebi enakega, kajti le tako ga bomo lahko razumeli ter ob tem poiskali najustrežnejšo obliko pomoči. Pomoč ne sme biti le obljuba, temveč konkretna dejanja, in v danih okoliščinah primerna prosilčevemu gmotnemu, psihičnemu in duševnemu stanju.

Tako smo v nedeljo, 10. 10., imeli slovesno sveto mašo, ki jo je daroval g. Marko Čižman. Počastil nas je s

svojim obiskom in res popestril srečanje ter nam vлил novih moči za delo v naprej.

Da je bilo praznovanje še slovesnejše, smo v cerkev na Brezovici povabili tudi starejše, bolne in invalide in tako združili dva dogodka. Obisk svete maše je bil zelo dober, kar potrjuje, da je naša pomoč ljudem v stiski res potrebna. Zaradi trenutnega stanja smo namesto običajne pogostitve v Marijinem domu starejše, bolne in invalide po koncu svete maše razveselili z zavitkom peciva. Bogu in dobrim ljudem hvala za preteklih 30 let in veliko upanje, da bo naše delo imelo blagoslov tudi naprej.

maribor

OBNOVA HIŠE

Silva Viher

Marjetka Vnuk živi v kraju Senčak, župnija in občina Sveti Tomaž. Hiša stoji na nekoliko odročnem, vendar idiličnem delu vasi pod razglednim stolpom na Gomili. Stara domačija je bila močno dotrajana in klicala je po prenovi. Marjetka zanj ni našla rešitve. Brezposelna in z zdravstvenimi težavami je kljub prizadevanju bila nemočna. Za njeno stisko smo na Karitas Sveti Tomaž izvedeli leta 2019 in

takoj pristopili k pripravam in organizaciji dela. Vendar je bila pred nami zima, za tem pa še epidemija covid-19. Marjetkino stanje smo spremljali ter ji pomagali, kolikor je bilo v naši moči. Upali smo, da ne bo prehudega mraza in veliko snega, saj bi se hiša lahko delno porušila, Marjetka pa se iz nje tudi začasno ni želela izseliti.

Letos pomladi pa je akcija pomoči stekla. Organizacijo dela je prevzel naš župan Mirko Cvetko. Člani ŽK smo poskrbeli predvsem za finančno pomoč, ki pa je v največji meri prišla od NŠKM. Tako smo plačali material in delno tudi mojstre obrtnike. Sodelovali smo z CSD Spodnje

Podravje – enota Ormož, ki so dodali svoj del pomoči. Preden so lahko sploh začeli z delom je občina uredila cesto do hiše in na novo umestila greznico. Del hiše je bilo potrebno najprej porušiti in na mestu zgraditi novo. Podirali, pospravljali in zidali so domačini: Marjetkini dobri sosede, sovaščani in znanci pod vodstvom zidarskega mojstra g. Jožeta Žnuderla. V novem delu hiše ima Marjetka sedaj dokončano kopalnico, ki je prej ni imela. Spodaj je klet, nad njo pa shramba. Veliko dela so opravili ljudje, ki so si ob svojih obveznostih vzeli čas in pomagali po svojih močeh. Zato so dela potekala nekoliko počasneje, a vendar je bil cilj za letošnjo leto dosežen.

Za naslednje leto je v načrtu obnova drugega dela hiše, kjer je kuhinja in spalnica, po besedah mojstrov pa bo potrebno obnoviti tudi streho. Vsi, ki smo lahko pomagali smo zadovoljni, najbolj srečna in hvaležna pa je naša Marjetka, ki pravi, da živi na najlepšem kotičku sveta. Hvala Bogu in vsem, ki ste s svojo pomočjo prispevali k obnovitvi doma Marjetke Vnuk.

murska sobota

ZMANJŠEVANJE ENERGETSKE REVŠČINE

Jožef Kociper

V veliki sejni dvorani Mestne občine Murska Sobota se nas je preko dvajset oseb iz Karitas, Rdečega križa, pomurskih občin, centrov za socialno delo in drugih sodelavcev, ki se srečujemo z družinami na obrobju, zbralo na predstavitvi projektov Eko sklada, j. s. V želji, da bomo lažje in bolje lahko pomagali ljudem pri zmanjševanju energetske revščine, smo se sodelavci ŠK Murska Sobota z veseljem udeležili predstavitve. Še posebej ker ima Eko sklad na voljo državna in evropska sredstva za pomoč najšibkejšim pri urejanju boljše energetske učinkovitosti s tudi do 100 % nepovratnih sredstev ter je naše skupno poslanstvo obveščanje in ozaveščanje ljudi v velikih stiskah, da imajo možnost, da si dolgoročno omogočijo energetske cenejše in varčnejše, predvsem pa ekološko manj obremenjujoče ogrevanje.

Gostje iz Eko sklada, j. s., ga. Irena Bolje Karlovšek, ga. Sabina Rajšelj in g. Blaž Kodelja, so nam predstavili poti do ukrepov za dolgoročno blaženje energetske revščine.

- **Projekt ZERO** – brezplačni obisk energetskega svetovalca na domu
- **ZERO500** – nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za investicije v ukrepe

večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb

- **Javni poziv 86SUB-SOCOB21** – nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah

- **Javna poziva 48SUB-SKOB17 in 67SUB-OBPO19** – skupne naložbe v večstanovanjskih stavbah (možnosti za socialno šibke občane)

Gostje iz Eko sklada so bili zadovoljni z dobro, predvsem pa raznoliko udeležbo prisotnih iz CSD-jev, pomurskih občin, stanovanjskih skladov in humanitarnih organizacij. Ugotavljali so tudi, da ima naše dobro pomursko mrežno sodelovanje med različnimi deležniki uspeh pri realizaciji pomoči najšibkejšim.

Hvala g. Damjanu Anželu iz Mestne občine Murska Sobota za iskanje možnosti za predstavitev v teh epidemiološko zahtevnih časih. Še posebej pa hvala gostom iz Eko sklada, da so opravili dolgo pot iz Ljubljane do Prekmurja, kajti na žalost se pot iz centra države mnogokrat zaustavi oziroma konča daleč pred nami.

Osebnostno in službeno pa sem večkrat iskal rešitve na Eko skladu in jih tudi uspešno našel.

Upam in verjamem, da bomo s temi novimi spoznanji lažje prišli naproti najšibkejšim v stiskah energetske revščine, ki nas v teh časih še zlasti potrebujejo.

ново mesto

POSLUŠAM – SLIŠIM TE

s. Slavka Cekuta

50 plus po starosti nepogrešljivi in dragoceni prostovoljci župnijskih Karitas novomeške škofije smo septembra za nekaj dni napolnili Sončno hišo v Portorožu. Želeli smo se poslušati in slišati med seboj in si podeliti izkušnje, ki nas bogatijo pri našem delu.

S pomočjo simbolov smo oblikovali in na izviren način predstavili svojo pot, ki nas je vodila od začetne motivacije skozi različne ovire vse do danes. Odkrili smo, da so nam ovire pomagale pri rasti in globljem razumevanju našega poslanstva prostovoljcev.

Božja Beseda iz evangelija o gluhonemem (Mr 7,31-35) nas je uvedla v skrivnost Jezusove navzočnosti med nami, ko nam odpira ušesa za poslušanje in ob svojem času razveže jezik za pravo besedo.

Vsi imamo ušesa, vendar večkrat ne uspemo poslušati in slišati. Zakaj? »Ker obstaja tudi notranja gluhotost, gluhotost srca, ki je hujša od fizične,« pravi papež Frančišek. Prevzeti od naglice, od tisoče stvari, ki jih je treba reči in storiti, ne najdemo časa, da bi se ustavili in prisluhnili, kdo in kaj nam govori. Tvegamo, da postanemo neprepustni za vse in da ne damo več prostora tistemu, ki potrebuje poslušanje.

Božja Beseda nam je odprla nov vidik poslušanja, da smo si zastavili vprašanje: **Kako je z mojim poslušanjem? Pustim, da se me dotakne življenje ljudi, znam posvetiti čas tistemu, ki mi je blizu, da bi ga poslušal? Kdaj pustim, da je množica**

glasnejša od posameznika, ki potrebuje pomoč, in od koga pričakujem, da me sliši kot prostovoljec župnijske Karitas?

Poslušali smo se v skupini, pri ustvarjanju, barvanju in oblikovanju.

Odpravili smo se na morje, poslušali šumenje valov, se čudili lepoti narave, hodili po starodavnem Piranu, poslušali, kaj nam govorijo tlakovane poti, in prisluškovali zgodovini starih hiš

v mestnem jedru. Molili smo v portoroški cerkvi, se pustili prevzeti barvam sončnih zahodov in se razvajali ob dobri hrani.

Vse to in še več smo dopolnili s karaokami slovenskih narodnih pesmi in popestrili s tombolo, majhnimi darili in slastnimi jedmi z žara.

Hvala sodelavcem ŠK in upamo, da se bodo tudi prihodnje poletje za nas odprla vrata Sončne hiše.

TEDEN OTROKA NA ŠKOFIJSKI KARITAS NOVO MESTO

Tamara Dvornik

*Vaši otroci niso vaši otroci.
Čeprav so z vami, niso vaša lastnina.
Lahko jim darujete svojo ljubezen,
ne morete pa jim dati vaših misli, kajti imajo svoje.*
(Kahlil Gibran)

20

Prvi teden v oktobru smo v prostorih Škofijske karitas Novo mesto zaslišali mnogotere korake, poskoke, vzklike, šepetanje pa tudi prepevanje, vlečenje cevi, še pasji la-

jež se je pridružil celotnemu živžavu. Naše delovne dni so obarvali otroci, ki so nas obiskali. Skupaj smo si ogledali in spoznavali delo gasilcev ter se pri tem tudi preizkusili v rokovanju z gasilsko cevjo. Pridružile so se nam Tačke Pomagačke, katerih glavna junaka sta Kimi in Luna. Z otroki smo se dotaknili teme o domačih ljubljenci in skrbi zanje, predvsem pa smo se razveselili pasje masaže.

Pridružili so se nam tudi dijaki Srednje vzgojiteljske šole Novo mesto. Pripravili so nam čokoladne ježke, naredili buče iz različnih materialov in postavila razstavo buč, ki še danes krasi naš hodnik.

Z otroki se nismo povezali le preko skupnih dejavnosti, temveč smo skupaj odkrivali, kaj vse Karitas je in kako prav izmed nas pripomore k rasti ljubezni do sočloveka.

PRENOS ZNANJA IN DOBRIH POSLOVNIH PRAKS

Jana Lampe

Študijski obisk predelovalk domače hrane iz JV Srbije v občinah Kočevje in Razkrižje

Slovenska karitas v partnerstvu s Caritas Beogradske nadbiskupije in ob sofinanciranju s strani Ministrstva za zunanje zadeve RS med letoma 2020 in 2022 izvaja projekt **Razvoj ženskega podjetništva v kmetijstvu v JV Srbiji**. V podeželskih občinah jugovzhodne Srbije primanjkuje zaposlitev, večinoma se preživljajo s samooskrbnim kmetijstvom ali sezonskim delom. V najslabšem položaju so ženske, ker imajo nizko izobrazbo, malo premoženja in skromen dohodek, zato je cilj projekta **omogočiti večji zaslužek 60 ženskam iz občin Aleksinac, Ražanj, Knjaževac, ki predelujejo sadje in zelenjavo**.

Cilj bo dosežen preko različnih aktivnosti. Ena od njih je bil študijski obisk v partnerskih občinah v projektu, Kočevje in Razkrižje, ki sta v začetku meseca septembra 2021 gostili 16 udeleženk projekta, predstavnike občin Knjaževac, Aleksinac in Ražanj ter sodelavce Karitas iz Srbije in Slovenije. Ženske so imele ob tem možnost ob obiskih domačij spoznati proizvajalce domače hrane v obeh občinah, od sirarjev, zeliščarjev, vinarjev do predelovalcev sadja in zelenjave. Od njih so se učile predvsem poslovnih idej, pa tudi tehnoloških postopkov. V občini Kočevje so spoznale tudi delovanje zadruga in blagovne znamke Zakladi Kočevske, podjetniškega inkubatorja, ki združuje lokalne proizvajalce.

V obeh občinah so se srečale tudi z županoma, dr. Vladimирjem Prebiličem iz Kočevja ter Stankom Ivanušičem iz Razkrižja, ki sta jim predstavila svoji občini, kar je bilo še posebej zanimivo za predstavnike občin iz Srbije. Goste je v Kočevju pozdravil tudi dr. Robert Kokalj, veleposlanik in vodja sektorja za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč na Ministrstvu za zunanje zadeve RS, ki je poudaril, da je opolnomočenje žensk ena od prioritet mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije in tudi predsedovanja Slovenije Svetu EU, zato je cilj projektov MZZ vključevanje žensk v oblikovanje in izvajanje programov, kakršen je tudi v tem projektu Slovenske karitas, ki je letos zaradi več kot desetletnega sodelovanja z MZZ postala tudi njen strateški partner. Generalni tajnik Slovenske karitas, Peter Tomažič, pa je na uvodnem srečanju dejal: »Zelo so dobrodošli taki programi, v katerih udeleženci pridobijo znanje za obrt, za malo podjetništvo, ki jim bo v prihodnosti prinašalo dohodek. Na Slovenski karitas smo zelo zadovoljni, ker nas je Ministrstvo za zunanje zadeve RS ob sofi-

nanciranju tovrstnih programov spodbudilo tudi za sodelovanje s podjetji. Saj je za taka območja pomemben tudi prenos znanja ter dobrih poslovnih in proizvodnih praks iz Slovenije.« V projektu je tako partner tudi **slovensko podjetje**

Kočevje

Talisman, d. o. o., ki bo naredilo inovativni stroj za pasterizacijo izdelkov, da bo ženskam v pomoč pri predelavi sadja in zelenjave. To bo donacija podjetja, katerega **direktor Marjan Juvan** se je v Kočevju ravno tako srečal z gosti iz Srbije. Obisk se bo s strani slovenskih partnerjev, med katerimi je tudi **Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije**, vrnil v Srbijo v letu 2022 z namenom predstaviti dobre prakse podjetništva v kmetijstvu predstavnikom občin iz celotne JV regije v Srbiji. *Dobre prakse projekta v Srbiji pa bodo slovenski javnosti predstavljene v oddaji Ljudje in zemlja, ob podpori partnerja RTV Slovenija, Regionalni TV program Koper - Capodistria.*

21

Za 16 žensk iz Srbije, med katerimi jih je bila večina prvič v Sloveniji in tudi izven meja Srbije, je bil pomemben del obiska **tudi predstavitev in degustacija njihovih domačih izdelkov – ajvarjev, marmelad in drugih dobrot – na lokalni tržnici v Kočevju.** Dogodek je potekal v sodelovanju z zadrugo Zakladi Kočevske, s katero vidimo tudi možnosti za nadaljnje sodelovanje in prodajo teh izdelkov srbskih žensk v Sloveniji ter v sodelovanju s srbskim kulturnim društvom v Kočevju.

Ženske iz Srbije, ki jim je Karitas pomagala razviti obrt, so bile nad obiskom v Sloveniji navdušene, prav tako nad projektom. Vesele so bile, da so na tej poti v Slovenije lahko spoznale tudi z udeleženkami iz drugih srbskih občin in sklenile nova prijateljstva, hkrati pa si podelile izkušnje. Nasmehi in veselje na njihovih obrazih so mi ob spremljanju v času celotnega obiska povedali vse. Nekaj vtisov žensk o obisku v Sloveniji je zapisanih v naslednjih vrsticah.

Radica Babić iz Aleksinca: »Projekt nam pomeni ogromno, saj imamo kot podeželske žene možnost sodelovati, smo več kot zadovoljne, da nam nekdo lahko pomaga, to nas opolnomoči.«

Ljiljana Mihajlović iz Knjaževca: »Veliko nam pomeni usposabljanje o trženju, ki je potekalo v zadnjih mesecih, kljub epidemiji, delo s tehnologijo, predavanja strokovnjakov o marketingu in prodaji preko spletnih družbenih omrežjih, naučile smo se, kako nek izdelek dati na trg in prodati.«

Razkrižje

Marija Petković iz občine Ražanj: »Slovenska vlada in Karitas sta nam zelo pomagali pri opremljanju prostora za delo in to je resnično velika pomoč.«

Koordinator projekta s strani **Karitas Srbije Marko Maksimović** je o pomenu podpore ženskam na podeželju povedal: »Ženske na srbskem podeželju so zelo marginalizirana skupina in so že skozi preteklost zelo odvisne od drugih članov gospodinjstva. V glavnem nimajo zdravstvenega in socialnega zavarovanja, so potisnjene na rob družbe. Preko tega

projekta, prodaje izdelkov, druženja in skupnega sodelovanja ter potovanja, kakršno je to v Slovenijo, doživijo večjo emancipacijo in zadovoljstvo.«

Ženske pa so mi v pogovorih zaupale tudi, da se je sedaj, ko so del tega projekta, izboljšala tudi njihova vloga v družini, saj jih zdaj njihovi možje gledajo drugače, jih bolj spoštujejo.

Poleg obiska v Sloveniji je bilo 60 vključenih srbskih žensk v sklopu projekta deležnih tudi **teoretičnih in praktičnih usposabljanj o tehnoloških postopkih predelave hrane**, o čemer so prejele tudi **priročnik, usposabljanj o e-trženju in finančnem vodenju ter pravnih okvirih za male proizvajalce**. Njihovi izdelki so bili analizirani in so prejeli **certifikat kakovosti**. Oblikovana je bila **blagovna znamka** in pripravljene nalepke, prejele so tudi embalažo za vlaganje. Posamezne so v sklopu nagradnega natečaja **prejele gradbeni material in obnovile prostore**, kjer predelujejo svoje izdelke. V prihodnjih mesecih bo **sledila promocija izdelkov žensk po različnih večjih kmetijsko-živilskih in turističnih sejmih v Srbiji**. Prvega, v Novem Sadu, se bo udeležilo 39 žensk iz vseh treh občin. Dobra promocija in trg sta poleg kvalitete izdelkov najpomembnejša za trajni zaslužek in dostojnejše življenje teh žena.

Vrednost celotnega projekta Razvoj ženskega podjetništva v kmetijstvu v JV Srbiji znaša več kot **176 tisoč evrov**, od česar 130 tisoč evrov prispeva slovensko zunanje ministrstvo. Svoj finančni prispevek pa poleg Slovenske karitas in drugih partnerjev v projektu zagotavljajo tudi vse tri vključene srbske občine: Aleksinac, Ražanj, Knjaževac. **Dejan Tomić, predstavnik občine Knjaževac**, ki je tudi obiskal Slovenijo, je povedal: »S Caritas Beogradske nadbiskupije že več let dobro sodelujemo. Ta projekt je zelo dober. Ženskam veliko pomeni, da so prišle v Slovenijo. Vtisi so odlični, tudi za nas. Tudi mi se učimo od občin Kočevje in Razkrižje. V nekaterih stvareh smo si podobni. Upamo, da bo rodilo nadaljnje sodelovanje.«

POGLED V LETO 2008

izbrala: Helena Zevnik Rozman

Leto 2008 smo v Žarku dobrote posvetili temam mladih in jih tudi povabili k sodelovanju pri pripravi člankov. V mesecu novembru so razmišljali o avtoriteti.

Mladi v odnosu z avtoriteto

Ajda Pantner

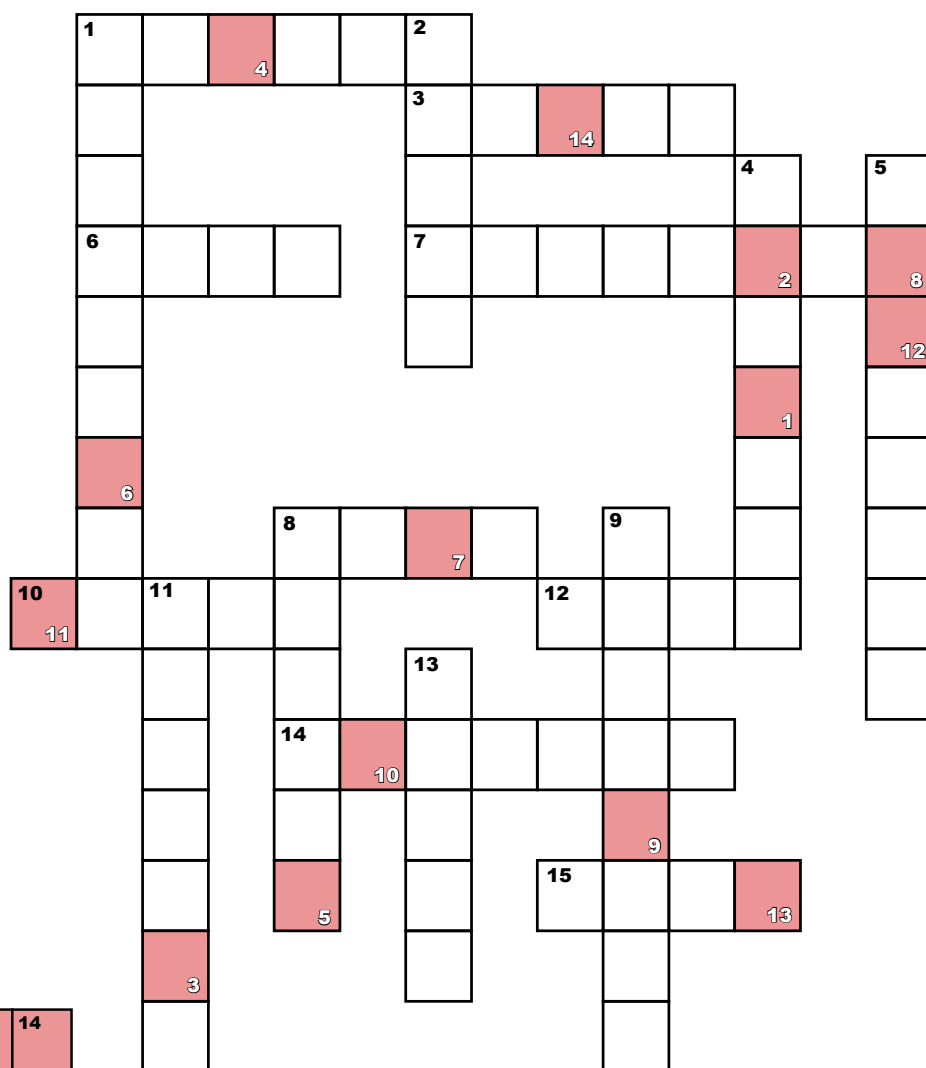
Avtoriteto nad mano ima nekdo, ki vpliva name, je karizmatičen in zna sodelovati z mano. Dobro vzpostavlja vzajemno spoštovanje in iz tega zaupanje. Ker se bom tako počutila bolj enakovredno, bo taka oseba imela pri meni avtoriteto, ne glede na to, ali je moja prijateljica ali moja učiteljica. To pomeni, da bom tudi jaz to osebo spoštovala, jo poslušala in upoštevala. Takšen odnos je imela profesorica kemije v srednji šoli – pri njej smo se vsi zabavali, se poslušali med sabo in si delili mnenja. Tudi profesorica nam je znala prisluhniti in nas ni podcenjevala. Nikoli se je nismo bali, bili smo dobri prijatelji, zato je nad nami imela »pozitivno« avtoriteto. Vendar takšne avtoritete danes ne srečaš velikokrat, kar je žalostno, saj se mi zdi, da je tak način najboljši za pridobivanje avtoritete.

Avtoriteta pomeni oblikovanje takšnega odnosa, kjer se bo mlada oseba počutila sprejeta (v vseh svojih plusih in minusih), in tudi skrb zanjo, da bo sledila vrednostnim usmeritvam – predvsem pri učenju, delu ...

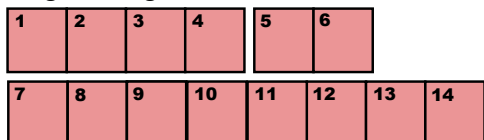
Avtoriteto si mlad človek lahko zgradi le z znanjem, a treba je oblikovati ekipo, ki ga zna oblikovati. Zato prav pride pomoč staršev, učiteljev, saj je klasična napaka mladih prevelika zaletavost, muhavost, nesposobnost poslušanja in igranje vsevednosti.

Človek, ki si s pozicijo pridobiva moč, ne bo nikoli imel prave avtoritete – takega se bodo ljudje samo bali. Dober primer za to so učiteljice, ki neubogljivim in neposlušnim učencem žugajo z ređovalnico ter se »zanašajo« na negativne ocene. Takšna učiteljica v razredu nikoli ne bo imela avtoritete.

Avtoritete pa vsekakor ne bo imel nasilen človek, kajti zagotovo se avtoritete ne pridobi s pretepanjem, ustrahovanjem in verbalnim nasiljem – vse to samo ponižuje, in take osebe ne bomo spoštovali ter nad nami ne bo imela avtoritete. Imamo pa velik strah pred njo in jo ubogamo samo zaradi tega, ker vemo, kakšna bo kazen, in ker se te kazni bojimo. Tudi verbalno nasilje ni spodbuda, da bi nekdo imel avtoriteto. Le komu je všeč, če se ga na poti k cilju ne spodbuja, ampak žali, mu želi slabo in podobno ... Všeč pa nam bo tisti človek, ki nam pomaga do cilja in nas spodbuja. Tak človek ima avtoriteto nad mano, pa ni pomembno, ali je mlad ali star, lep ali ne, dobro izobražen ali čisto vsakdanji. Pomembno je, da avtoriteto dejansko ustvari z odnosom, s svojim zgledom in znanjem – zato je dobro, da so s(m)lo ljudje včasih previdni, kaj delajo/delamo.

Nagradno geslo:

Nagrade:

- nagrada: **Majica z napisom »Srce, ki sprejema«**
- nagrada: **blok Karitas**
- nagrada: **USB ključek**

Nagrajenci julijske nagradne križanke:

- nagrada: **Tadeja Kolenc**, Novo mesto
- nagrada: **Tanja Veršnik**, Gornji Grad
- nagrada: **Adam Kastelic**, Šmarje - Sap

Geslo križanke napišite na dopisnico, pripišite ime, priimek, naslov in telefonsko številko ter pošljite do 17. 11. 2021 na naslov: *Slovenska karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana* ali ga sporočite po e-pošti: *info@karitas.si*

S sodelovanjem v žrebanju soglašate z objavo imena, priimka in karaja bivanja v glasilu Žarek dobrote. Slovenska karitas varuje osebne podatke v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

Vodoravno:

- največji vrtnarjev sovražnik
- pas zemlje ob morju
- sinonim za Švedsko
- sorodnik morske zvezde
- jutranja mokrota
- močnejše, kot železo
- padavine v obliki ledenih zrn
- močan dež s hudim vetrom
- blisk in ...

Navpično:

- najboljši del poletja
- noge pri glavonožcih
- kos blaga za brisanje telesa
- posledica predolgega sončenja
- staro ime za mesec junij
- Kraj letovanja otrok Karitas
- drobiž
- kakšna zver je lisica?

V tednu otroka je bilo na Škofijski karitas Novo mesto zelo živahno. Za otroke in mlade so pripravili zanimiv program.

Koncert "Koča, ki povezuje" je v dvorani Zavoda sv. Stanislava v dobrotelnosti povezal staro in mlado. Prenova koče se bo pričela že ta mesec.

Preko 160 udeležencev - sodelavcev Karitas se je konec septembra in v oktobru zbralo na seminarjih Karitas.

Sodelavke in sodelavci ŽK Ljubljana - Štepanja vas so se odpravili na duhovni vikend v Kančevce, kjer so si ob duhovnih nagovorih in skupnih druženjih nabrali moči za karitativno delo.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

